

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ

Ι. ΝΑΟΥ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΥΚΑΚΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

**ΕΝΟΡΙΑΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΑ**

᾽ Έτος Γ΄ ❁ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2011

᾽ Αριθ. Τεύχους 103

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίς
01. "Cύ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν;" (π. Β. Θ. Β.)	3
02. 'Ο χρόνος καί ὁ Νομπελίστας "Άγ. Αὐγουστῖνος (Λία Καρζῆ)	12
03. Ὑμῖ δέν ἔχουμε νά φᾶμε ROLEX διαφημί- ζουμε. (Νινέττα Βολουδάκι)	14
04. 'Ο κατακερματισμένος ἄνθρωπος (Νεαπολίτης)	18
05. Γονεῖς ἢ "κολλιτοί" φίλοι; (Μ. Διαμαντῆ)	20
06. Κατοχή σέ καιρό εἰρήνης; (π. Γεώργ. Χάας)	22
07. 'Η εὐλογία τοῦ Διαλόγου στήν ἐποχή μας (Ν. Β.)	27
08. Εὐχές γιά τά 100 μας τεύχη	32
09. 'Ηλιαχτίδα Φωτός ἢ Γιορτή μας (π. Πασχάλης Γρίβας)	35
10. Παραγωγή «Κοινωνικοῦ κεφαλαίου» ('Η. Μ-Κ)	38

ἐνοριακὴ ΕΥΛΟΓΙΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ Ι. Ν. ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΥΚΑΚΙΩΝ

(Ι. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν)

Ἀσκληπιοῦ 38 (Ἀθήνα) Τ.Κ.106.80

Τηλ.:2103612449 - Fax:2103627037 - e-mail: vasvolou@otenet.gr

www.agnikolaos.gr

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Ἰ. Ναός Ἀγ. Νικολάου Πευκακίων

ΕΚΔΟΤΗΣ - Διευθυντής Συντάξεως: π. Βασίλειος Ε. Βολουδάκης

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ - ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΔΕΚΤΕΣ

Ἐπιτρέπεται ἡ μέ ὁποιοδήποτε τρόπο ἀναδημοσίευση τῶν ἄρθρων τοῦ τεύχους αὐτοῦ **μέ τήν ἀπαραίτητη προϋπόθεση** νά ἀναγράφεται στήν ἀναδημοσίευση ἡ πηγή προελεύσεώς τους καθώς καί ὀλόκληρο τό ὄνομα τοῦ συντάκτου τους καί ὄχι μόνο τά ἀρχικά του, μέ τά ὁποῖα τυχόν δημοσιεύονται τά ἄρθρα στό περιοδικό μας.

Καλλιτεχνική Ἐπιμέλεια: **Σαφώ Νίνου**

Τυπογραφική Ἐπεξεργασία: **Σπύρος Κροντήρης & Δέσποινα Καρζῆ**

ΧΟΡΗΓΟΙ ΤΕΥΧΟΥΣ:

Εἰρήνη Νέζν

Εἰς μνήμην τοῦ πατρός της

Χρήστου Νέζν

Ἐμεῖς περιμένουμε τόν Χριστό ἢ τόν Ἀντίχριστο;

“ΣΥ ΕΙ Ο ΕΡΧΟΜΕΝΟΣ Ἡ ἘΤΕΡΟΝ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝ;”

Ἡ ἅγια μας Ἐκκλησία ἔκανε γιά μᾶς, λίγο πρὶν ἀπὸ τὰ Χριστούγεννα μιὰ ἀναδρομὴ στὴν ἱστορία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἀπὸ τῆς δημιουργίας τοῦ πρώτου ἀνθρώπου μέχρι τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ. Ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ ἕως Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος, ὁ ὁποῖος στὰ κλειστά πνευματικά μάτια τοῦ τότε κόσμου, ἐφαίνετο ὡς ἄνδρας τῆς Παναγίας, ἀλλὰ, στὴν πραγματικότητα ὁ Ἰωσήφ ἦταν ἀπλῶς ὁ προστάτης της γιὰ νὰ μὴ θεωρηθῆ «κλεψίγαμος» ἢ Πανάχραντος Παρθένος, ἐνῶ ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος συνέλαβε τόν Κύριο ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καί ὄχι ἀπὸ ἄνδρα.

Αὐτὴ ἡ ἀναδρομὴ, μέσα σέ δεκατετράδες γενεῶν, μᾶς δίνει τὴν εἰκόνα τοῦ τότε κόσμου, ἀλλὰ, συνάμα, διαπιστώνουμε ὅτι μέσα σ’ αὐτὴν καθρεφτίζεται καί ὁ τωρινός μας κόσμος.

Τότε, καθ’ ὅλα τὰ χρόνια, ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος, δοκιμάσθηκαν ὅλων τῶν εἰδῶν οἱ πολιτικοὶ σχεδιασμοί: βασιλεία, ὀλιγαρχία, δημοκρατία καί ἄλλοι συναφεῖς καί, ὅπως μᾶς λέει ὁ Θεῖος Χρυσόστομος ἀλλὰ καί μᾶς διδάσκει ἡ ἱστορία, **μέ κανένα ἀπὸ αὐτὰ τὰ πολιτεύματα ὁ ἄνθρωπος δέν ἔγινε καλύτερος.** Οὔτε μέ τὴ βασιλεία ἔγινε καλύτερος, οὔτε μέ τὴν ἀριστοκρατία, οὔτε μέ τὴν ὀλιγαρχία, -κάτι σάν δικτατορία- ἀλλὰ οὔτε καί μέ τὴ δημοκρατία ἔγινε καλύτερος.

Ὡστόσο ὁ κόσμος τότε εἶχε μιὰ μοναδική προοπτική, πού ἦταν καί τὸ διακριτικὸ του γνώρισμα. Περίμενε τόν Μεσσία! Περίμενε νὰ σαρκωθῆ ὁ Θεός, περίμενε νὰ ἐγκατασταθῆ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν γιὰ νὰ γίνῃ καί ἡ γῆ Οὐρανός καί Παράδεισος. Περιμέναν ὅλοι τόν Μεσσία. Καί αὐτό πού περιμένεις, αὐτό βρίσκεις. «**Πᾶς γάρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καί ὁ ζητῶν εὐρίσκει**». Αὐτό πού φάχνουμε θά βροῦμε. **Τίποτε ἄλλο!**

Ἡ ἱστορική ἀναδρομὴ τῆς Ἐκκλησίας μας ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι

Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος μᾶς ὑποχρεώνει νά ἀναλογισθοῦμε ποιά ἦταν ἡ πορεία μας σάν ἀνθρώπινο γένος, ἀπό τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, τοῦ νέου Ἀδάμ, μέχρι σήμερα.

Γιατί κι' ἐμεῖς δοκιμάσαμε, στίς δύο χιλιετίες πού πέρασαν, ὅλα τά καθεστῶτα. Καί βασιλεία καί ὀλιγαρχία καί ἀριστοκρατία καί δικτατορία καί δημοκρατία. Καί διαπιστώσαμε ὅτι, ὄχι μόνο δέν γίναμε καλύτεροι χάρις σέ κάποιο πολίτευμα, ἀλλά καί ὅτι ἡ πορεία τοῦ ἀνθρώπινου γένους, ἀσχέτως πολιτευμάτων, πηγαίνει ἀπό τό κακό στό χειρότερο! Στήν ἐποχή μας, μάλιστα, ἔχουμε τήν δυνατότητα νά ἐπιβεβαιώσουμε αὐτή τή διαπίστωση, ἀφοῦ σέ περίοδο δημοκρατίας (πού θεωρεῖται τό κορυφαῖο πολίτευμα) σαράντα ἐτῶν σημειώθηκε ἡ μεγαλύτερη κοινωνική καί ἠθική κατάπτωση τῆς Πατρίδος μας ἀπό τῆς συστάσεώς της! Ἄρα, λοιπόν, τά λόγια τοῦ οὐρανοῦ πού λένε «Μή πεποιθᾶτε ἐπ' ἄρχοντας, ἐπί υἱούς ἀνθρώπων οἷς οὐκ ἔστι σωτηρία», βρίσκουν καί τώρα τήν πλήρη ἐφαρμογή τους.

* * *

Τό τραγικό τῆς ἐποχῆς μας δέν εἶναι ἡ κατρακύλα πού ἔχει πάρει ἡ κοινωνία, γιατί, ὅπως εἶπαμε, μέχρι Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος ἡ κατρακύλα ἦταν ἀπίστευτη. Τό τραγικό μέ ἐμᾶς εἶναι ὅτι δέν περιμένουμε τόν Μεσσία, δέν περιμένουμε τήν Δευτέρα τοῦ Χριστοῦ καί ἔνδοξη Παρουσία, ἀλλά περιμένουμε τόν Ἀντίχριστο! Ὅλη μας ἡ σκέψη, ἡ ἀνησυχία καί ὁ τρόμος δέν εἶναι γιά τό πῶς θά ἀρέσουμε στόν Χριστό καί πῶς θά γίνουμε φίλοι Του, ἀλλά φάχνουμε ἐναγωνίως γιά τό πῶς θά γλιτώσουμε ἀπό τόν Ἀντίχριστο. Καί αὐτό πού φάχνουμε, αὐτό θά βροῦμε. Αὐτό γιά τό ὁποῖο ἀγωνιοῦμε, θά γίνῃ ἡ μόνιμη ἀγωνία μας. Αὐτόν πού προσπαθοῦμε νά ἀποφύγουμε, αὐτός θά μᾶς βρῇ. Γιατί ἀλλιῶς τόν περιμένουμε καί ἀλλιῶς θά μᾶς ἔρθῃ!

Ποτέ στό παρελθόν της ἡ Ἐκκλησία δέν ἀσχολήθηκε μέ τόν Ἀντίχριστο, ποτέ ἄλλοτε οἱ χριστιανοί δέν εἶχαν στραμμένη τήν προσοχή τους, σχεδόν ἐξ ὀλοκλήρου, στό πῶς θά προστατευθοῦν ἀπό τόν Ἀντίχριστο. Γιατί μία εἶναι ἡ προστασία ἀπό τόν Ἀντίχριστο: νά ἔχουμε τόν Χριστό ἐντός καί ἐκτός ἡμῶν!

Ὁ Ἀντίχριστος δέν εἶναι ἕνας ἀριθμός. Ἄν ἦταν, τότε καί ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος, ὁ ὁποῖος ἔλαβε τήν « Ἀποκάλυψη », ἀλλά καί οἱ συναπόστολοί του καί οἱ μαθητές τοῦ ἀγίου Ἰωάννου, θά κυνηγοῦσαν ἕνα ἀριθμό. Καί ξέρετε γιατί θά τόν κυνηγοῦσαν; **Γιατί τότε ἡ προσδοκία τῶν Ἑσχάτων, ἦταν πολύ πιό ἔντονη ἀπό σήμερα.** Τότε, τά Ἑσχάτα, ἡ Συντέλεια τοῦ Κόσμου, ἡ ἀναμονή τῆς Δευτέρας Παρουσίας τοῦ Χριστοῦ ἦσαν περισσότερο ἔντονα στή ζωή τῶν πρώτων χριστιανῶν καί ἀπό ἴδια τή ζωή πού ζοῦσαν!

Οἱ πρῶτοι χριστιανοί μετά τήν Ἀνάληψη τοῦ Χριστοῦ δέν περίμεναν τίποτε ἄλλο παρά μόνο τήν Δευτέρα ἔνδοξη Παρουσία Του. Ὁ ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος μιλάει σέ ἄμεσο χρόνο: « καί ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι, ἅμα σύν Αὐτῷ ἀρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς ἀέρα ». Ἦταν τόσο ἔντονη αὐτή ἡ προσδοκία.

Δέν θά ἦταν, λοιπόν, πολύ πιό φυσικό, ἂν ἔπρεπε ὅπως οὐδέποτε νά ἀνησυχήσουμε γιά τόν ἀριθμό-φόβητρο καί τόν ἐρχομό τοῦ Ἀντιχρίστου, νά ἀνησυχήσουν πρῶτοι οἱ Χριστιανοί τῆς ἐποχῆς ἐκείνης;

Ἀφοῦ ὁ ἅγιος Ἰωάννης εἶχε ἤδη ὀλοκληρώσει τή συγγραφή τῆς « Ἀποκαλύψεως » καί εἶχε γράψει ὅλα αὐτά πού τρομοκρατοῦν σήμερα τόν ὄχλο τῶν θρησκευομένων ἀνθρώπων, δέν θά ἔπρεπε ἀπό τότε – ἀπό τά τέλη τοῦ πρώτου αἰῶνα – νά μᾶς εἶχε δοθεῖ τό σύνθημα νά “παθιάσουμε” γιά τό κυνηγητό τοῦ Ἀντιχρίστου; Ἄν ἡ ἐξέγερση, ὁ ξεσηκωμός καί ἡ ἀναστάτωση τῶν σημερινῶν θρησκευομένων ἦσαν ἐκ Θεοῦ, δέν θά ἔπρεπε αὐτά νά τά ζοῦσε ἡ Ἐκκλησία σέ ὑπερθετικό βαθμό στά χρόνια τοῦ Εὐαγγελιστοῦ συγγραφέως τῆς « Ἀποκαλύψεως » ἀλλά καί στούς ἀμέσως ἐπομένους αἰῶνες, ἀφοῦ τότε κατ’ ἐξοχήν οἱ Χριστιανοί βίωναν τά Ἑσχάτα σάν παρόντα;

Τότε, ὅμως, οἱ ἄνθρωποι ζοῦσαν πραγματικά τόν Χριστό καί τούς ἦταν ἀδιανόητο νά πιστέψουν πώς κάποιος μπορεῖ νά τούς μαγέψη “στά κρυφά”, “στά μουλωχτά”, χωρίς νά τό “πάρουνε χαμπάρι”! Δέν μπορούσαν νά πιστέψουν ὅτι ἕνας ἀριθμός θά ἦταν τόσο καθοριστικός γιά τήν πίστη τους καί θά ἀλλοίωνε τήν

πνευματική τους κατάσταση και τὰ φρονήματά τους ἐπειδή κάποιος θά τούς τόν ἔβαζε κρυφά στά δημόσια ἔγγραφέα τους, χωρίς νά τούς κάνη λόγο γιά τόν σατανᾶ ἢ νά συσχετίζη τόν ἀριθμό αὐτόν μέ τή σατανολατρεία!

Τότε, λοιπόν, ὑπῆρχε ἡ Πίστη στόν Χριστό, ἡ σχέση μαζί Του. Δέν ὑπῆρχε ἡ δεισιδαιμονία τοῦ σήμερα, πού ἀντί νά κοιτάξουμε τὰ χάλια μας καί τήν ἀνυπαρξία τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς, ἀσχολούμεθα μέ τό ποιός μᾶς ἔκανε μάγια καί δέν πᾶνε καλά οἱ δουλειές μας ἢ μέ τό ποιός μᾶς ἔκανε μάγια καί δέν μποροῦν νά παντρευτοῦν τὰ παιδιά μας καί πολλά ἄλλα παρόμοια.

Οἱ τότε Χριστιανοί δέν μποροῦσαν οὔτε νά διανοηθοῦν ὅτι θά ἐμφανίζονταν κάποτε Χριστιανοί, καί μάλιστα κληρικοί, πού θά ἰσχυρίζονταν ὅτι ὁ σατανᾶς μέ τήν **κτιστή καί βρώμικη σφραγίδα** του μπορεῖ νά σφραγίσῃ **ὀριστικά καί ἀμετάκλητα** τούς ἀνθρώπους! Γιατί, βεβαίως, μόνο γιά ἀμετάκλητο Χάραγμα γράφει ἡ « Ἀποκάλυψη » καί γι' αὐτό καί τό ἴδιο τό ἱερό Βιβλίο ἀλλά καί οἱ ἅγιοι Πατέρες μᾶς ἐξηγοῦν ὅτι τό Χάραγμα εἶναι ἡ **ἀπόλυτη ἀμετανοησία τοῦ ἀνθρώπου καί ἡ διαμόρφωση τοῦ χαρακτῆρα του σέ σατανόσχημη προσωπικότητα** καί ὄχι μιά στιγμιαία ἢ καί προσωρινή ἄρνηση, ἀκόμη καί αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ἦταν ἀδιανόητο γιά τούς τότε Χριστιανούς νά σκεφθοῦν πώς θά “ξεφύτρωναν” κάποτε Χριστιανοί μέ τέτοια φοβία καί δεισιδαιμονία, πού νά πιστεύουν ὅτι ὁ σατανᾶς μπορεῖ νά ἐπικρατήσῃ στίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων, ἀκόμη καί χωρίς τή θέληση καί τή συγκατάθεσή τους! Ὅτι μπορεῖ νά ἀναδειχθῇ ἰσχυρότερος τοῦ ...Χριστοῦ(!), πού ἐνεργεῖ τήν **ἄκτιστη σφραγίδα Του** μόνο σ' αὐτούς πού τήν θέλουν καί γιά ὅσο τήν θέλουν. Δηλαδή **ποτέ ἀμετάκλητα!** Αὐτό τό γνωρίζει ἡ Ἐκκλησία μας καί γι' αὐτό **σφραγίζει καί πάλι** (ἀναμυρώνει, χρίει ξανά) ἐκείνους τούς Χριστιανούς πού ἀρνήθηκαν γιά κάποιο διάστημα τόν Χριστό καί κατόπιν ἐπέστρεψαν στήν Πίστη.

Γιά φαντασθεῖτε τή βλασφημία μας: **Ἡ ἄκτιστη σφραγίδα τοῦ Χριστοῦ, πού ἔχουμε μέ τό ἅγιο Βάπτισμα, ἀδύναμη μπροστά στήν κτιστή καί βρώμικη σφραγίδα τοῦ Διαβόλου!**

Καμαρῶστε, ποῦ φθάσαμε: Νά πιστεύουμε πῶς αὐτός, πού δέν ἔχει ἐξουσία οὔτε στά γουρούνια νά εἰσέλθῃ, χωρίς τήν ἄδεια τοῦ Χριστοῦ, ὅτι μπορεῖ νά κυριαρχήσῃ πάνω στους ἀνθρώπους –χωρίς αὐτοί νά γίνουν ψυχικά γουρούνια– καί νά τούς κάνῃ δικούς του (αὐτό εἶναι τό Χάραγμα) μόνο καί μόνο ἐπειδή αὐτοί ἔλαβαν ἀπό τήν Πολιτεία τά κρατικά ἔγγραφα, ὅπως ἔκαναν μέχρι σήμερα, ἐνῶ μέσα στά ἔγγραφα αὐτά ὑπάρχει κρυμμένος ἀριθμός, πού κάποιοι τόν θεωροῦν σατανικό, ἐπειδή κάπου κάποτε θά συμπέσῃ μέ τόν ἀριθμό πού θά ἔχη ὁ Ἄντιχριστός! Δηλαδή, ἀκολουθῶντας τή λογική τους, πρέπει νά καταργήσουμε ἀκόμη καί τό Ὄνομα τοῦ Χριστοῦ καί νά μή τό προφέρουμε κἄν, ἀφοῦ κάποτε θά κυκλοφορήσουν κάποιοι ψευδόχριστοι πού θά λένε ὅτι αὐτοί εἶναι ὁ Χριστός!

Τό ὄνομα τοῦ Ἄντιχριστοῦ δέν μᾶς ἐνδιαφέρει. Δέν ἔχει καμμιά ἀπολύτως ἐξουσία, ὅπως καί ἡ σφραγίδα του. Οὔτε γουρούνια δέν μπορεῖ νά σφραγίσῃ χωρίς τήν ἄδεια τοῦ Χριστοῦ, ὄχι ἀνθρώπους! Αὐτό πού μᾶς ἐνδιαφέρει εἶναι νά ἀποστρεφόμεστε τά ἔργα τοῦ Διαβόλου καί νά μήν προσκυνοῦμε τίς δραστηριότητές του. Καί, βεβαίως, ἂν κάποτε οἱ κυβερνήτες μας συσχετίσουν τήν παράδοση τῶν κρατικῶν ἐγγράφων μέ τήν ἀποδοχή καί τήν προσκύνηση τοῦ Διαβόλου, τότε –ὅπως ἔγραφε καί ὁ μακαριστός π. Ἐπιφάνιος– «ὄχι μόνο δέν θά λάβωμε τά “διαβολόχαρτα” ἀλλ’ οὔτε κἄν θά τά ἐγγίσωμεν». Ὡστόσο, καλό θά ἦταν νά στρέψουμε ὅλο μας τό ἐνδιαφέρον καί τό πάθος μας στό νά ἐξαφανίζουμε ἀπό τήν Πατρίδα μας τούς ὁποιους “διαβολοκυβερνήτες”, παρά νά κυνηγᾶμε σάν μανιακοί τά ὅποια “διαβολόχαρτά” τους!

* * *

Ὅμως, ὅπως συνήθως, ἔτσι καί τώρα, δέν μᾶς ἐνδιαφέρει ἡ οὐσία ἀλλά ἡ περιουσία! Μᾶς ἀπασχολεῖ τό θέμα τοῦ Ἄντιχριστοῦ γιατί ἔχει νά κάνῃ μέ τό τί θά φᾶμε, τί θά πουλήσουμε καί τό τί θά ἀγοράσουμε. Ἄλλιῶς δέν θά μᾶς ἀπασχολοῦσε, ὅπως δέν μᾶς ἀπασχόλησε μέχρι τό 1984 πού ἡ “θεοπάλαβη” Ἀμερικανίδα Προτεστάντις Μ. Relfe πῆρε ἀπό τόν διάβολο τήν

όδηγία νά ἀναστατώσῃ παγκοσμίως τούς χριστιανούς κάνοντας ἔτσι τήν παρουσία του “φοβερή καί τρομερή” στούς ἀνθρώπους!

Τό διαβολικό ἔργο συμπλήρωσε ὁ συνεργάτης της John Separd, ὁ ὁποῖος, κατά τά λεγόμενα τῆς Relfe, πῆρε τό “χάρισμα” «νά διαβάζῃ μέ μοναδικό τρόπο τούς γραμμωτούς κώδικες»! Ἐτσι ἐξηγεῖται γιατί κανείς σοβαρός καί ἀνεπηρέαστος ἐπιστήμων δέν μπόρεσε μέχρι σήμερα νά διαβάσῃ ὅτι εἶναι ἀπαραίτητη ἡ παρουσία τοῦ 666 στούς γραμμωτούς κώδικες, ἀφοῦ γι’ αὐτή τήν ἀνάγνωση δέν χρειάζονται ἐπιστημονικές γνώσεις ἀλλά μόνο εἰδικό ... “χάρισμα”!

Τό θέμα, λοιπόν, δέν πρέπει νά εἶναι οἱ πωλήσεις καί οἱ ἀγορές, ἀλλά τό τί εἶδους πνεῦμα “πουλάμε” καί τό τί εἶδους πνεῦμα “ἀγοράζουμε”! Ὁ Θεός μᾶς εἶπε μέ τόν ἅγιο Παῦλο νά δοκιμάζουμε τά πνεύματα ἄν εἶναι ἀπό τόν Θεό ἢ ἀπό τόν Διάβολο. Ἄραγε, δέν μᾶς ἐνδιαφέρει, τό ὅτι ὅλη αὐτή ἡ ἱστορία μέ τά σφραγίσματα καί τά χαράγματα ξεκίνησε παγκοσμίως ἀπό μιὰ ψυχοπαθῆ προτε-στάντισσα καί ὄχι μετά ἀπό ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ σέ ἁγίους ἀνθρώπους; Ὁ π. Παῖσιος ἐνεπλάκη στήν ἱστορία αὐτή ἐκ τῶν ὑστέρων, παρακινούμενος φορτικά ἀπό τάχα θεολογικά κατηρτισμένους, τούς ὁποίους ὑπήκουσε –κατά τό «ἄκακος ἀνὴρ πιστεύει παντί λόγῳ»– ὅπως λεπτομερῶς ἐξηγεῖται στήν εἰδική θεολογική μελέτη τοῦ γράφοντος, μέ τίτλο « Ὁ Ἀντίχριστος, ὁ ἀριθμός 666 καί ἡ ἀνησυχία τῶν Χριστιανῶν » (Ἀθήνα 1986 καί –ἐπισημασμένη– 1997).

Ἄλλά οὔτε τά τρόφιμα πρέπει νά εἶναι τό θέμα μας. Δέν πρέπει καθόλου νά μᾶς ἀπασχολοῦν, γιατί ἡ γῆ δέν θά στερήσῃ ποτέ στούς ἀνθρώπους τοῦ Θεοῦ τά τρόφιμά της, ὅσοι Ἀντίχριστοι καί νά ἔρθουν! Ὅποιος πιστεύει στόν Χριστό, θά φυτεύῃ τό βράδυ καί τό πρωῖ θά θερίζῃ!

Παρ’ ὅτι, ὅμως, δέν πρέπει, τό πάθος μας γιά τό θέμα αὐτό εἶναι μεγάλο καί ἀγιάτρευτο, γιατί ὅλη μας ἡ ἔννοια εἶναι στό τί θά γίνῃ ἄν ἔρθῃ ὁ Ἀντίχριστος καί δέν μπορούμε νά φᾶμε! Τό φαῖ εἶναι ὅλη ἡ ἱστορία. Καί γι’ αὐτό βλέπουμε νά ἔχη κυριαρχήσει σέ κληρικούς καί λαϊκούς αὐτή ἡ φοβία: Τί θά γίνῃ ἄν χάσουμε τά κουτάλια μας! Τί θά γίνῃ ἄν δέν μπορούμε νά τρῶμε; Καί

όδηγοῦνται ἄνθρωποι ταλαίπωροι νά μαρτυρήσουν χωρίς λόγο σήμερα, παρακινούμενοι ἀπό ἐκείνους οἱ ὁποῖοι δέν ἔχουν μελετήσει εἰς βάθος ποιὰ εἶναι ἡ ἀλήθεια τῆς πίστεώς μας καί γι' αὐτό κυριαρχεῖ μέσα τους ἡ φοβία.

* * *

Τελικά, ἡ τραγικότητα τῆς ἐποχῆς μας ὀφείλεται στό ὅτι δέν ζοῦμε τόν Χριστό, δέν προσδοκοῦμε τή Βασιλεία Του καί γι' αὐτό δέν ρυθμίζουμε τή ζωή μας σύμφωνα μέ Αὐτόν.

Ἄν πράγματι μᾶς ἐνδιαφέρει ἡ διάσωση τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, ὅπως κατά κόρον ἰσχυριζόμαστε καί διαλαλοῦμε, αὐτό δέν θά τό ἐπιτύχουμε μέ τό νά καταργήσουμε ἀπό τά κρατικά ἔγγραφα τήν ἀρίθμηση τῶν ἀνθρώπων. Δέν παθαίνει τίποτα ὁ ἄνθρωπος μέ τό νά κωδικοποιηθοῦν τά στοιχεῖα του στίς Κρατικές Ὑπηρεσίες.

Αὐτό πάντοτε γινόταν. Τά αὐτοκίνητά μας κυκλοφοροῦν πάνω ἀπό ἕνα αἰῶνα ἔχοντας στίς πινακίδες τους ἀριθμούς καί ὄχι τά ὀνόματα ἢ τά ἐπίθετά μας. Τό ἴδιο καί οἱ πιστωτικές καί οἱ παντός εἴδους Κάρτες, χωρίς αὐτό νά τό θεωροῦμε μέχρι σήμερα ἀριθμοποίηση τοῦ Προσώπου.

Δέν πάψαμε νά βαπτίζομαστε μέ τό ὄνομά μας. Δέν πάψαμε νά ἐξομολογοῦμεθα καί νά λαμβάνουμε τήν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν μας μέ τό ὄνομά μας. Δέν πάψαμε νά Κοινωνοῦμε μέ τό ὄνομά μας καί νά μετέχουμε σέ ὅλα τά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας μέ τό ὄνομά μας. Ἐκτός ἂν ἔγινε ξαφνικά ἡ Κρατική καταγραφή μας τόσο ἀποφασιστικῆς σημασίας, ὥστε αὐτή μόνη νά μᾶς προσδιορίζη καί ὄχι τό πῶς μᾶς ἀπογράφει ἡ Ἐκκλησία.

Πρέπει κάποτε νά σοβαρευτοῦμε. Ἄν νοιώθουμε σάν τούς πρῶτους χριστιανούς, πού ζοῦσαν κάτω ἀπό τήν κυριαρχία τοῦ κατ' οὐσίαν ἄθεου Καίσαρα, νά κάνουμε κατακόμβες καί νά πάψουμε νά διαμαρτυρόμαστε γιά τά διάφορα ἔγγραφα τῶν ἀθέων κυβερνητῶν, ὅπως δέν διαμαρτύρονταν καί οἱ πρῶτοι χριστιανοί γιά τέτοιου εἴδους πράγματα.

Ἄν νοιώθουμε σάν Ὁρθόδοξοι Ἕλληνες, πού δέν ζοῦν σέ ολοκληρωτικό καθεστῶς ἀλλά σέ δημοκρατικό πολίτευμα μέ δικαίωμα τοῦ «ἐκλέγειν καί ἐκλέγεσθαι», νά ὀδηγήσουμε καί νά προτρέψουμε πιστούς ἀνθρώπους νά γίνουν πολιτικοί, ἀντί νά κυνηγᾶμε σάν “φτωχοί συγγενεῖς” καί ζητιάνοι τά δικαιώματά μας ἀπό τήν Πολιτεία. Αὐτοῦ τοῦ εἴδους ἡ Πολιτεία χαίρεται μέ τήν ἀθλιότητά μας, πού ἐμεῖς τή θεωροῦμε ἀγωνιστικότητα, γιατί “παίζει” μαζί μας. Αὐριο, ἡ ἴδια αὐτή Πολιτεία θά ἀνακοινώσῃ ὅτι δέν θά ἐφαρμόσῃ αὐτό πού ἐξήγγειλε καί δυσaráεστησε τοὺς χριστιανούς, καί θά τό “πάρῃ πίσω”, ὅπως πολύ πιθανόν νά συμβῆ μέ τήν περιβόητη «**Κάρτα τοῦ Πολίτη**». Τότε οἱ ἀφελεῖς πιστοί θά “κάνουν χαροῦλες”, θεωροῦντες ὅτι οἱ ἀγῶνες τῆς Πίστεως νίκησαν καί θά σπεύσουν νά τοὺς ξαναψηφίσουν!

Δέν περιμένουμε νά μεταβληθῆ ἡ ζωὴ τοῦ κόσμου σέ ἐπίγειο Παράδεισο ἀπό τοὺς ἄρχοντες. Αὐτό τό τονίσαμε καί στήν ἀρχή. Ἀπό τό σημεῖο ὅμως αὐτό, μέχρι τοῦ νά συνεχίζουμε τό «σφᾶξε με ἀγᾶ μου νά ἀγιάσω», ἐνῶ ἔχουμε καί δικαίωμα καί ὑποχρέωση νά ἐπιλέγουμε παντοῦ καί πάντοτε χριστιανούς, ὑπάρχει ἀβυσσαλέα ἀπόσταση. Ἐκτός ἂν νομίζουμε πῶς οἱ ἄθεοι κυβερνήτες θά μεταστραφοῦν σέ προασπιστές τῆς Ὁρθοδοξίας καί τῶν Παραδόσεων τοῦ Γένους μας λαμβάνοντας τό ἴδιο “χάρισμα” πού ἔλαβε ὁ ἀξιοθρήνητος John Seward καί ...διαβάσει τοὺς γραμμωτοὺς κώδικες!

Ἡ ἱστορία τοῦ κόσμου ἔχει δείξει ὅτι μόνο οἱ ἄνθρωποι πού ἐπιλέγουν πάντοτε σωστά, μέ τή λογική καί τή θεολογία καί κάνουν ὅ,τι περνάει ἀπό τό χέρι τους γιά νά γίνῃ ὁ κόσμος μας καλύτερος, μόνο αὐτοί προσδοκοῦν τήν ἐνδοξη Παρουσία τοῦ Χριστοῦ μας, γιατί ἡ ἀναστροφή μας στόν κόσμο εἶναι ἓνα πρόκριμα, μιά προετοιμασία, ἓνα φροντιστήριον.

Δέν μᾶς ἔπλασε ὁ Θεός γιά ἑκατό χρόνια. Ὁ Θεός εἶναι αἰώνιος καί δέν πλάθει δημιουργήματα πρόσκαιρα. Πρόσκαιρα δημιουργοῦμε ἐμεῖς πού εἴμαστε πρόσκαιροι σ’ αὐτή τή ζωή. Ὁ

Θεός ό αιώνας «ό τά διηρημένα συναγαγών εις ένότητα και σύνδεσμον» δημιουργεί για τούς αιώνας τών αιώνων. Δημιουργεί παιδιά Του και όχι παιχνίδια Του. Δημιουργεί τέκνα Θεού και Φωτός και όχι παιχνίδια μέ ήμερομηνία λήξεως.

Όλοι οί άλλοι, πάντοτε περίμεναν και περιμένουν κάποιον άλλον. Όχι τόν Χριστό, αλλά τόν Άντίχριστο! Αυτό τό κάνουν οί Έβραίοι έδω και χιλιετίες. Τά τελευταία χρόνια βλέπουμε τήν ίδια πρακτική παρηλλαγμένη και σε Όρθοδόξους Χριστιανούς, όπως περιγράψαμε. Παρηλλαγμένη, γιατί οί φοβικοί Χριστιανοί δέν περιμένουν σαν Μεσσία τόν Άντίχριστο, όπως οί Έβραίοι, αλλά, περιμένοντάς τον μέ τρόπο και αναγνωρίζοντάς του τόσο μεγάλη δύναμη, αφήνουν τή σκέψη του Θεού και ασχολοῦνται έξ όλοκλήρου μέ τόν φόβο του Άντιχρίστου. Είναι άραγε τυχαίο; Είναι άπλη σύμπτωση ή επιβεβαίωση ότι και έμεις, σαν τούς Έβραίους, είμαστε «σκληροτράχηλος λαός», μέ γυρισμένη πάντοτε τήν πλάτη μας στόν Θεό γιατί συνεχώς αγωνιοῦμε για κάτι άλλο;

Είναι αλήθεια ότι μάς λείπει ή προσδοκία του Χριστού μας γιατί μάς λείπει ή βίωση του Χριστού μας. Αύτή τή βίωση νά ποθήσουμε μέ όλο μας τό είναι. Άλλιως, δέν υπάρχει για μάς καμμία έλπίδα. Ούτε για τήν παρούσα ζωή, αλλά ούτε και για τή Μέλλουσα!

π. Β. Ε. Β.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΡΟΝΤΗΡΗ

Τήν **Κυριακή 9 Ιανουαρίου 2011** θά τελεσθῆ στό Ναό μας τό **έτήσιο μνημόσυνο** τῆς άειμνήστου συνεργάτιδός μας **Παρασκευῆς Κροντήρη**.

Στό έπόμενο τεῦχος μας θά γράψουμε και πάλι –όπως και άλλοτε γράψαμε– λίγα λόγια για τήν ζωή και τήν προσφορά της στην ένορία μας.

Ο ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ Ο “ΝΟΜΠΕΛΙΣΤΑΣ” ΑΓΙΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ

Κάθε Πρωτοχρονιά, έχουμε μιά κάποια φιλοσοφική διάθεση. Όμως ποιά είναι η αρχή του χρόνου; Τί είναι ο χρόνος και πότε άρχισε; Τό μόνο σίγουρο είναι οί επιπτώσεις του επάνω μας. Τό πέρασμά του αφήνει ανεξίτηλα ίχνη, τόσο στήν ψυχή όσο και στό σῶμα μας και αποτελεί έδῶ και αίῶνες αντικείμενο μελέτης τῶν έπιστημόνων και τῶν θεολόγων.

Τούς δύο τελευταίους αἰῶνες - και κυρίως τόν αἰῶνα πού πέρασε –οί περισσότεροι έπιστήμονες, ὄχι μόνο άγνοοῦν τή θεολογία, αλλά και προσπαθοῦν εύκαιρως- άκαιρως νά αποδείξουν τήν “άνυπαρξία” τοῦ Θεοῦ. Άκριβῶς γι’ αυτό τό λόγο, οί φορές πού συμφωνοῦν μέ τή θεολογία είναι πολύτιμες και άξιες προβολῆς και προσοχῆς.

Έτσι έννοιωσα μεγάλη έκπληξη ὄταν, ένῶ διάβαζα σέ ένα βιβλίο φυσικῆς γιά τή προέλευση τοῦ χρόνου, βρέθηκα μπροστά στόν Άγιο Αύγουστῖνο, και σιά επιχειρήματά του γιά τό χρόνο!!! Η θεωρία τῆς Μεγάλης Έκρηξης έγινε αντικείμενο συζητήσεων και προβληματισμῶν σέ ὄλο τό πλανήτη. Όμως, ένα σημείο της πολύ σημαντικό, δέν τονίζεται σχεδόν καθόλου. Τό σημείο αυτό, δέν είναι σημείο διαφωνίας, αλλά σημείο συμφωνίας μεταξύ έπιστήμης και θεολογίας. Όταν μάλιστα γίνεται και αίτία άποδοχῆς και θαυμασμοῦ ενός Μεγάλου Άγίου τῆς Έκκλησίας άπό ένα διακεκριμένο Άγγλο καθηγητή φυσικῆς - Russell Stannard - τό ένδιαφέρον κορυφώνεται.

Τό σημείο συμφωνίας, λοιπόν, είναι η αρχή τοῦ χρόνου. Η θεολογία πιστεύει ὅτι η Δημιουργία είναι η αρχή τοῦ χρόνου, ὁ χρόνος άρχίζει μέ τή Δημιουργία, πρίν τή Δημιουργία δέν ὑπῆρχε χρόνος, ὁ Θεός είναι άχρονος.

Σύμφωνα μέ τούς έπιστήμονες, η Μεγάλη Έκρηξη δέν σημαίνει άπλῶς τή δημιουργία τῆς ὕλης και τοῦ χώρου, αλλά και τή δημιουργία τοῦ χρόνου.

Μέ άλλα λόγια, η Μεγάλη Έκρηξη σηματοδοτεῖ τή στιγμή πού άρχισε νά κυλάει ὁ χρόνος. Πρίν άπό αὐτήν, χρόνος, δέν ὑπῆρχε.

Γράφει ὁ καθηγητής:

«... Δέν είναι ὁμως οί πρώτοι (οί έπιστήμονες) πού σκέφτηκαν τήν έκπληκτική ιδέα ὅτι ὁ χρόνος δέν ὑπῆρχε πρίν τή δημιουργία τοῦ Κόσμου. Τούς πρόλαβε κάποιος άλλος· κάποιος πού έζησε πρίν άπό

1500 χρόνια και ό όποϊος δέν γνώριζε τίποτε γύρω από τή σύγχρονη επιστήμη και τή Μεγάλη Έκρηξη. Πρόκειται για τόν Ίερό Αύγουστίνο. Ό συλλογισμός του είχε ως εξής:

Πώς γνωρίζουμε ότι υπάρχει αυτό πού όνομάζουμε “χρόνος”; Τό γνωρίζουμε άκριβώς έπειδή τά πράγματα μεταβάλλονται. Τή μία στιγμή οί δρομεϊς βρίσκονται στήν άφειτηρία του σταδίου και τήν άλλη βρίσκονται στά μισά τής κούρσας. Ποιά ή διαφορά ανάμεσα στά δύο γεγονότα; Ό χρόνος. Συνέβησαν σέ δύο διαφορετικές χρονικές στιγμές - έτσι λέμε. Στή συνέχεια μπορούμε νά έφεύρουμε ρολόγια και χρονόμετρα, πού μεταβάλλονται μέ ένα κανονικό τρόπο κι έτσι είμαστε σέ θέση νά μετράμε τίς μεταβολές στό χρόνο· μπορούμε, λόγου χάρη νά πούμε ότι πέρασαν πέντε ή έξι δευτερόλεπτα, και πάει λέγοντας. Μέ τόν τρόπο αυτό καταλαβαίνουμε όλοι τί έννοούμε όταν μιλάμε για τό “χρόνο”.

Άς φανταστούμε όμως, πρότεινε ό Αύγουστίνος ότι δέν μεταβάλλεται τίποτε. Άς φανταστούμε ότι ποτέ δέν έχει μεταβληθεί τίποτε. Θα γνωρίζαμε τί ώρα είναι σέ έναν τέτοιο Κόσμο; Όχι. Ούτε καν θα αντιλαμβανόμασταν ότι δέν μεταβάλλεται τίποτε, διότι ό έγκέφαλός μας θα παρέμενε κι εκείνος στάσιμος. (Μήν άνησυχείς λοιπόν - δέν θα βαριόσουν ποτέ σέ έναν τέτοιο Κόσμο: για νά βαρεθείς χρειάζεται νά κυλά ό χρόνος).

Ένας Κόσμος λοιπόν όπου τίποτε δέν μεταβάλλεται, θα ήταν ένας Κόσμος στόν όποιο δέν υπάρχει χρόνος. Έτσι, σ' έναν Κόσμο πού δέν έχει καν δημιουργηθεί - όποτε δέν περιέχει άπολύτως τίποτε, πόσο μάλλον κάτι πού νά μεταβάλλεται - προφανώς δέν θα υπάρχει ούτε χρόνος. Μέ αυτόν τόν τρόπο, ό Ίερός Αύγουστίνος, απέδειξε ότι ήταν άδύνατο νά υπάρχει χρόνος πριν από τή δημιουργία του Κόσμου. Έμπνευσμένο δέν συμφωνείς;

Ό Αύγουστίνος είναι ένας από τούς ήρωές μου. Έάν ζούσε στήν εποχή μας, πιστεύω πώς δέν θα ήταν μόνο μεγάλος άγιος αλλά θα είχε κερδίσει και πάρα πολλά βραβεία Νόμπελ.»

Βέβαια, οί σκέψεις του Άγίου Αύγουστίνου για τό χρόνο είναι ένα όλόκληρο κεφάλαιο στό βιβλίο του “Έξομολογήσεις”. Έδω έγινε από τόν καθηγητή μόνο μία αναφορά στή κεντρική ιδέα του.

Οί άθεοι επιστήμονες πανηγύρισαν στήν ιδέα τής Μεγάλης Έκρηξης θεωρώντας ότι άποδεικνύουν πώς δέν υπάρχει Θεός. Άλλά, αντί γι' αυτό, απέδειξαν τήν άρχή του χρόνου συμφωνώντας μέ τή θεολογία!

Η Άλήθεια, υπάρχει, είτε τό θέλουμε είτε όχι και είναι άποτυπωμένη στήν ύλη και στή Δημιουργία. Έπομένως, όποιος έρευνά τή φύση, άναπόφευκτα και χωρίς νά τό θέλει ψηλαφεί τήν προαιώνια Άλήθεια. Τό

ΨΩΜΙ ΔΕΝ ΕΧΟΥΜΕ ΝΑ ΦΑΜΕ, ROLEX ΔΙΑΦΗΜΙΖΟΥΜΕ!

Πάντοτε μοῦ ἔκανε ἐντύπωση τό ὅτι τά χριστουγεννιάτικα παραμύθια καί τά χριστουγεννιάτικα βιβλία ἢ οἱ ἱστορίες πού διάβαζα, ἦταν μελαγχολικές. Ἡ χαρά ἐρχόταν στό τέλος κι ὄχι πάντοτε μέ αἰσιοτρόπο –θυμηθεῖτε Τό Κοριτσάκι Μέ Τά Σπίρτα!... Λές καί οἱ συγγραφεῖς τους –ἀκόμη καί οἱ μὴ ὀρθόδοξοι– ἤθελαν νά τονίσουν κάποιο νόημα πέρα ἀπό τή χαρά καί τήν ἀνάπαυση τῶν ἑορταστικῶν ἡμερῶν.

Ἴσως καταλάβατε ὅτι τό προοίμιο ἦταν γιά νά δικαιολογήσω τίς δικές μου μελαγχολικές ἑορταστικές σκέψεις!... Καί θά σᾶς πῶ ἀμέσως τί μοῦ τίς δημιούργησε.

Αὐτές τίς μέρες, ἦρθαν στά χέρια μου δυό ἑορταστικά περιοδικά, ἓνα ἑλληνικό –πού κυκλοφορεῖ πάνω ἀπό πενήντα χρόνια, ἀπευθύνεται στίς σύγχρονες γυναῖκες καί θέλει νά αὐτοτιλοφορεῖται “οἰκογενειακό”– καί ἓνα ἀγγλικό, ἐπίσης μέ πολύχρονη παράδοση, πού ἀπευθύνεται κι αὐτό στό ἴδιο ἀγοραστικό κοινό.

Ξεφυλλίζοντας τό ἀγγλικό περιοδικό πῆρα ἓνα σωρό ἰδέες γιά τήν ἔξυπνη καί χαρούμενη γιορταστική διακόσμηση τοῦ σπιτιοῦ μέ σχεδόν μηδενικά ἔξοδα, ἀφοῦ δείχνει πῶς μπορεῖ κανεῖς νά χρησιμοποιήσει ἀπλούστατα ὑλικά, ὅπως π.χ. τά ξερά κλαριά τοῦ κήπου.

Εἶδα φωτογραφίες καλόγουστων σπιτικῶν, πού ἀστραφταν φιλόξενα, ἔτοιμα γιά τίς οἰκογενειακές συγκεντρώσεις τῶν ἡμερῶν. Διάβασα τίς φιλικές

θέμα εἶναι πῶς ἀξιολογεῖ τά ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν του καί τί συμπεράσματα βγάζει.

Ἡ θεωρία τῆς Μεγάλης Ἐκρηξης δέν ἔχει ἐπαληθευθεῖ κι ἔχει δικιάσει τόν ἐπιστημονικό κόσμο, τήν ἀλήθεια τοῦ χρόνου, ὅμως, τήν ἀγγιξε.

Εὐχομαι λοιπόν κι ἐμεῖς, «μέ τήν ἀρχή τοῦ χρόνου» νά ἀγγίξουμε τήν ἀλήθεια τῆς ὑπαρξῆς μας καί νά βροῦμε τήν χαρά πού δίνει αὐτή ἡ γνώση.

Καλό Νέο Χρόνο!

Λία Καρζῆ
Φυσικός

* Τό κείμενο τοῦ καθηγητῆ Russell Stannard εἶναι ἀπό τό βιβλίο του: Ask Uncle Albert

ιδέες πού μοιράστηκαν οι οικοδέσποινες αυτών των σπιτιών με τους αναγνώστες του περιοδικού για τό πώς έχουν προγραμματίσει τις γιορτές με τις οικογένειες και τους φίλους τους και τί μικρά «τρύκ» έχει βρει ή καθεμιά, για νά μήν περάσει όλες τις γιορτές στήν κουζίνα, αλλά νά ξεκουραστεί και νά χαρεί μέ τους καλεσμένους της.

Είδα επίσης πολλές σελίδες αφιερωμένες στο οικογενειακό γιορτινό τραπέζι, ιδέες για οικονομικά, για έξυπνα και χρήσιμα δωράκια, άκόμη και για δώρα πού μπορεί νά τά φτιάξει κανείς μόνος του –ποιά γυναίκα δέν μπορεί νά πλέξει ένα πολύχρωμο χαρούμενο κασκόλ;– μέ μεράκι και πολλή αγάπη για τόν παραλήπτη. Δέν έλειπαν ούτε κι οι διαφημίσεις για όλα τά φρού-φρού κι άρώματα πού τραβούν τήν προσοχή του γυναικείου πληθυσμού, όλα όμως λογικά και προσγειωμένα στήν πικρή πραγματικότητα τής οικονομικής κρίσης –πού άκόμα δέν έχει άγγίξει τή Μεγάλη Βρετανία στο βαθμό πού άγγιξε έμãs!

Όστόσο, μέσα στή γιορτινή άτμόσφαιρα του περιοδικού δέν έλειπαν και οι ιστορίες ανθρώπων, για τους όποιους αυτές οι μέρες είναι περισσότερο αιτία πόνου, παρά χαρãs. Δηλαδή, για άνθρώπους μέ άνιάτες άρρώστειες και τις οικογένειές τους, ή άνθρώπους σέ κάποια προχωρημένα στάδια καρκίνου, ή, για τους στρατιώτες πού ύπηρετούν στο Άφγανιστάν και τό Ίράκ, μακριά απ' τά σπίτια τους, τις συζύγους και τά παιδιά τους. Ίδιαίτερη έντύπωση μου έκανε μιά γυναίκα πού έχει χάσει τόν άνδρα της στο Άφγανιστάν και, αντί νά άφεθεί σιόν πόνο και τήν κατάθλιψη, δημιούργησε μαζί μέ άλλες συζύγους στρατιωτικών –πού τής συμπαραστάθηκαν στή θλίψη της σάν νά ήταν άδερφές της– ένα Σύλλογο πού παρέχει ψυχολογική και ύλική ύποστήριξη στα παιδιά των στρατιωτικών πού ύπηρετούν σις επικίνδυνες περιοχές τής γης.

Διάβασα, δηλαδή, κάθε είδους ένημερωτικά άρθρα γραμμένα από άνθρώπους πού έχουν οικογένεια και ξέρουν τά προβλήματα και τή ζωή τής οικογένειας, γι' αυτό και ξέρουν πώς θά γράψουν, τί θά προτείνουν, τί θά τονίσουν και πώς θά διευκολύνουν τήν οικογενειακή ζωή και τό φορτωμένο πρόγραμμα των ήμερών. Κι όλα αυτά, συνοδευμένα από ένα καλογραμμένο και εύγενέστατο «σημείωμα» τής εκδότριας, μέ πληροφορίες για τις φιλανθρωπικές δραστηριότητες του περιοδικού και εγκάρδιες εύχές.

Και μετά από αυτήν όλη τήν πηγή τής ξεκούρασης, τής πληροφορίας και του προβληματισμού, πήρα στα χέρια μου τό έλληνικό γυναικείο, ύποτίθεται, οικογενειακό περιοδικό.

Άπό τό έξώφυλλο μέχρι τό όπισθόφυλλο ήταν γεμάτο όλοσέλιδες φωτογραφίες, όχι γυναικών, αλλά μαινάδων σέ έκσταση, οι όποιες, ό,τι και νά διαφήμιζαν, είτε ρούχα είτε τσάντες είτε άρώματα είτε καφέ, είχαν τό ίδιο γλαρό –για νά μήν πω τίποτα χειρότερο– μάτι!

Δηλαδή, κατά τό περιοδικό, ή μέση έλληνίδα γυναίκα δέν πρέπει νά έχει καμμιά άλλη φροντίδα από τό νά ντύνεται μέ «ροῦχα» πού φοριούνται μόνο άν έχεις ξεπέσει στό τελευταῖο σκαλί τοῦ αὐτοεξευτελισμοῦ, νά ἰσορροπεῖ πάνω σέ παπούτσια πού ἴσα τήν κρατᾶνε μέχρι νά σωριασεῖ ἀπ' τή μία καρέκλα στήν ἐπόμενη, νά εἶναι σημενένη ἀπ' τό πρωτὶ μέχρι τό βράδυ στόν καθρέφτη μὴν τῆς ξεφύγει καμμιά βλεφαρίδα ἀπ' τή θέση της καί νά διαλέγει ἀρώματα!...

Ἄλλά, ἀκόμη κι άν ἀγνοήσει κανείς τίς 150 σελίδες τοῦ ἀπόλυτου τίποτα, τοῦ ἀπόλυτου ἀνεγκέφαλου κενοῦ, τίς τιμές πού δέν ντράπηκαν νά τίς τυπώσουν, πῶς νά τίς ἀγνοήσει; Γιατί χρειάζεται ἰδιαίτερη ἀδιαντροπία γιά νά προβάλλεις, τόν καιρό τοῦ ἑνός ἑκατομμυρίου ἀνέργων, ὀλοσέλιδη διαφήμιση ρολογιῦ μέ διαμάντια στήν “οἰκονομικότητα” τιμῆ τῶν... **41.900** εὐρώ!

Κι ἀκόμα περισσότερη ἀδιαντροπία χρειάζεται γιά νά γράφεις αὐτό τό «σημείωμα» τῆς ἐκδότριας, καί νά ἀναλάβεις νά “διαφωτίσεις” τίς... ἀνίδεες ἀναγνώστριές σου, γιά τό τί εἶναι ἡ πραγματική πολυτέλεια. Καί νά γράφεις, μέσα στά ἄλλα «σοφά» ὅτι πραγματική πολυτέλεια εἶναι νά μή χρωστᾶς καί νά διατάξεις ὅσους σέ διαβάζουν –καί καλά νά πάθουμε– νά ἐξοφλήσουν τά χρέη τους μέσα στό 2011! Ἀκούσατε; Ὅσοι ἔχουν χρέη στό τέλος τοῦ 2011 θά λογαριαστοῦν μέ τήν κυρία! Ὅσοι χάνουν τό σπίτι τους καί τίς ἐπιχειρήσεις τους ἀπό τίς Τράπεζες, ὅσοι δέν μποροῦν νά πληρώσουν τίς δόσεις γιά τό σπίτι τους, τά φροντιστήρια καί τά μαθήματα τῶν παιδιῶν τους, ὅλοι οἱ μέσοι ἄνθρωποι, δηλαδή, θά πρέπει νά ξέρομε ὅτι θά ζήσουμε μέ τήν ἀποδοκιμασία τῆς κυρίας ἐκδότριας, πού θά μᾶς μαλώσει γιατί δέν ζοῦμε μέ πολυτέλεια!

Σᾶς παρακαλῶ, λῦστε μου τήν ἀπορία: ἡ χώρα μας δέν ἔχει πιά οἰκογένειες; Οἱ ἐκτασιασμένες μαινάδες εἶναι αὐτές πού ἐκπροσωποῦν τή μέση ἑλληνίδα; Ὁ λαός μας δέν ἔχει πιά συζύγους, μητέρες, ἐργαζόμενες γυναῖκες, ἐπιστήμονες, γυναῖκες μέ ἀξιοπρέπεια καί ἠθος καί αὐτοσεβασμό; Γυναῖκες πού νά νοιώθουμε ὅτι μᾶς προσβάλλει αὐτή ἡ κυρία καί τό περιοδικό της; Γυναῖκες πού βλέπουν τά χρόνια τῆς σκληρῆς δουλειᾶς τους νά “κάνουν βουτιά” στόν Καιάδα μαζί μέ τή σύνταξη πού θά μείνει ὄνειρο ἄπαστο, πού βλέπουν τό οἰκογενειακό εἰσόδημα νά μειώνεται σχεδόν στό μισό καί πρέπει καί πάλι αὐτές νά βροῦν τή λύση στό χάος τοῦ οἰκογενειακοῦ προϋπολογισμοῦ; Δέν ὑπάρχουν γυναῖκες πού, ὄχι μόνο δέν θά ἔχουν τήν πολυτέλεια νά μειώσουν τά χρέη τους μέσα στό 2011, ἀλλά μᾶλλον θά τά αὐξήσουν κι ἀπό πάνω, γιατί δέν μποροῦν νά τά βγάλουν πέρα;

Αὐτές οἱ γυναῖκες δέν εἶναι οἱ ἀναγνώστριες τῆς κυριακάτικης ἐφημερίδας πού κυκλοφορεῖ αὐτό τό ἀπαράδεκτο περιοδικό; Αὐτές οἱ γυναῖκες

δέν ἔχουν τή δύναμη νά σαμποτάρουν καί τήν ἔφημερίδα καί τό περιοδικό της καί νά τό κλείσουν; Ἡ μέση ἑλληνίδα βλέπει τόν ἑαυτό της σάν διονυσιαζόμενη μαινάδα; Ἡ μέση ἑλληνίδα διαθέτει 41.900 εὐρώ γιά νά κάνει “δωράκι” στόν ἑαυτό της τό ρολοῖ τῆς διαφήμισης; Ἡ μέση Ἑλληνίδα δέν ἔχει οἰκογένεια πού νά θέλει νά τούς μαγειρέψει γιορτινά, φίλους πού θά τούς καλέσει αὐτές τίς μέρες, σπιτικό πού θά τό στολίσει καί θά τό ἀνοίξει φιλόξενα στούς καλεσμένους της; Δέν ἔχει παιδιά, γατιά, σκυλιά, κάποιους, τέλος πάντων, πού νά θέλει νά τούς κάνει χαρούμενους, μέρες πού εἶναι; Δέν ἔχει Παραδόσεις; Δέν μοιάζει κἄν στή μέση Εὐρωπαϊά γυναίκα; Δέν τῆς ἔχει μείνει τίποτα ἀπό τή συστολή καί τή σεμνότητα καί τή σωφροσύνη πού ἦταν τά φυσικά χαρακτηριστικά της μέχρι καί μετά τά μέσα τοῦ προηγούμενου αἰώνα;

Θυμᾶμαι ἓνα γαλλικό ἔργο πού σατίριζε τίς “μοντέρνες” οἰκογένειες τῆς Γαλλίας, καί καυτηρίαζε τήν “ἀλλόκοτη” τροπή πού ἔχουν πάρει τά ἦθη τους. Στό τέλος, λοιπόν, τοῦ ἔργου, ἓνα μικρό κοριτσάκι, κάπου δέκα χρόνων, μιλοῦσε σέ κάποιο συμμαθητή της καί τοῦ περιέγραφε τήν οἰκογένειά της. « Ἡ μαμά τῆς γιαγιᾶς μου,» ἔλεγε, «εἶναι λεσβία καί συζεῖ μέ τήν πρόην ἐρωμένη τοῦ μπαμπᾶ της γιαγιᾶς μου. Ὁ μπαμπᾶς τῆς γιαγιᾶς μου πέθανε. Ἡ γιαγιά μου –ἡ μαμά τῆς μαμᾶς μου– συζεῖ μέ τό δικό μου μπαμπά, κι ἡ μαμά μου, ἀφοῦ στήν ἀρχή δέν ἠθελε νά μιλάει οὔτε στόν μπαμπά μου οὔτε στή γιαγιά μου, τώρα τούς μιλάει, γιατί συζεῖ μέ τόν κύριο πού τῆς ἔφερνε στό σπίτι τό ἔτοιμο φαγητό. Ἐτσι, λέει, ἔχει τουλάχιστον κάποιον νά τῆς μαγειρεύει, ἀφοῦ φεύγει γιά τή δουλειά της τό πρωῖ καί γυρίζει τό βράδυ. Ὁ παππούς μου, πού χώρισε ἀπό τή γιαγιά μου πού συζεῖ μέ τό μπαμπά μου, ἀποφάσισε νά γίνει γκεῖ καί συζεῖ τώρα μέ τό συνέταιρο του μπαμπά μου. Ἐτσι ἔπαψαν πιά νά τσακόνονται καί εἴμαστε ὅλοι μιά χαρούμενη οἰκογένεια»!

Τέτοιες “χαρούμενες” οἰκογένειες, ἐλπίζω νά μή δοῦμε ποτέ καί στή δική μας κοινωνία, ἀκόμη κι ἂν αὐτό σημαίνει ὅτι πρόκειται νά μείνουμε ὀπισθοδρομικοί!...

Ἄς εὐχηθοῦμε, αὐτή τή νέα χρονιά νά προβληματιστοῦμε γιά τό πῶς φτάσαμε ἐδῶ πού φτάσαμε καί νά ἀναθεωρήσουμε ριζικά τή νοοτροπία πού μᾶς ὀδήγησε στήν κατάσταση πού βρισκόμαστε. Ἄς εὐχηθοῦμε νά ξαναθυμηθοῦμε ποιοί ἦσαν οἱ Πατέρες μας καί οἱ Μητέρες μας καί νά ντραποῦμε γιά τήν τωρινή μας κατάντια. Ἄλλιῶς, μᾶς περιμένουν ἀκόμα πύο δύσκολες μέρες καί ἀκόμα μεγαλύτεροι ἐξευτελισμοί...!

Νινέττα Βολουδάκη

Ο ΚΑΤΑΚΕΡΜΑΤΙΣΜΕΝΟΣ ΣΗΜΕΡΙΝΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ο σύγχρονος άνθρωπος είναι κατακερματισμένος. Ὁ νοῦς του εἶναι διασπασμένος σέ πολλά κομμάτια. Τό ἓνα κομμάτι δέν ἐπικοινωνεῖ μέ τό ἄλλο καί ὅλα μαζί τά κομμάτια δέν ἐπικοινωνοῦν μέ τόν ἄνθρωπο. Προσπαθεῖ μέ τήν πολυδιάσπασή του νά βρεῖ τήν ὀλοκλήρωση, τήν πληρότητα ἀλλά δέν βλέπει ὅτι ὁ συνεχῆς καί ἀγωνιώδης αὐτός σκοπός εἶναι πέρα γιά πέρα μάταιος. Μέσα στήν πολυδιάσπασή του συνεχῶς διασπᾶται καί μή βρίσκοντας αὐτό πού ψάχνει, ἀποβαίνει ἄθλιος καί ταλαίπωρος.

Δέν συμβαίνει ὅμως τό ἴδιο μέ τήν κτίση καί τά κτίσματα. Αὐτά δέν ἀγωνίζονται, ἔχουν διασώσει κάτι ἀπό τήν «ἀρχαία μακαριότητα». Αὐτή ἡ κατάσταση τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ κατάσταση χωρίς τό Θεό, εἶναι ἡ κατάσταση μετά τήν Πτώση ἀλλά καί μετά τήν ἀπιστία στόν Θεό Λόγο πού ἔγινε ἄνθρωπος. Ἡ κτίση δέν εἶναι διασπασμένη. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι διασπασμένος καί ἰδίως ὁ **σύγχρονος** ἄνθρωπος. Ὁ Θεός Λόγος ἔνωσε τά διεστῶτα καί χάρισε τήν ὀλοκλήρωση καί τήν πληρότητα τήν ὁποία κανεῖς ἄλλος δέν ἔχει οὔτε εἶχε ποτέ. Γιατί ὁ ἄνθρωπος δέν ἀκολουθεῖ τήν κτίση πού μπορεῖ νά τόν ὀδηγήσει στήν ὀλοκλήρωση; «Οἱ οὐρανοί διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δέ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τό στερέωμα».

Ὁ ἄνθρωπος προώδευσε καί βρῆκε τήν ὀλοκλήρωσί του; Πῶς; Ποιός ἄνθρωπος; Πότε; Πῶς τό ἀποδεικνύει; Ἡ πραγματικότητα τόν διαψεύδει. Τόν διαψεύδει καί αὐτή ἡ κτίση. Καί αὐτός ὁ πλανήτης φωνάζει: «ὁ ἄνθρωπος δέν προώδευσε, ὁ ἄνθρωπος σάλεψε καί θέλει νά σαλέψει τά σύμπαντα». Ὁ πολυδιασπασμένος ἄνθρωπος ἔχει πολλές σκοπιμότητες. Καί δέν ἡσυχάζει ἐάν δέν τίς ἱκανοποιήσει ὅλες. Δέν μπορεῖ νά ἐννοήσει, δέν μπορεῖ νά καταλάβει ὅτι ἡ ἀλήθεια εἶναι πολύ ἀπλή. Ὁ Χριστός ἦρθε νά βαπτιστεῖ στόν Ἰορδάνη γιά νά δείξει ὅτι ἡ ὁδός τοῦ καθαρισμοῦ ὅλων τῶν ξένων στοιχείων τῆς ἁμαρτίας ἀπό τόν ἄνθρωπο εἶναι ἡ ὁδός πού τόν ὀδηγεῖ στήν ὀλοκλήρωσι. Βαπτίζεται αὐτός πού εἶναι ἀναμάρτητος. Πόσο μᾶλλον ὁ πεσμένος ἄνθρωπος, ὁ πολυδιασπασμένος, ὁ λειψός, ὁ κατακερματισμένος;

Ἡ κτίση τό ἔχει καταλάβει. Περίμενε τήν ἐπαναφορά της. Ἐχει πάρει τό μάθημά της καί εἶναι ἔτοιμη νά λυτρωθεῖ. Ὁ ἄνθρωπος ὅμως; Δέν θέλει νά στραφεῖ στόν Ἰορδάνη νά παραδεχτεῖ ὅτι εἶναι λειψός. Γιατί ἂν τό παραδεχτεῖ, ἀμέσως θά βρεῖ στό Χριστό τήν ὀλοκλήρωσή του, τήν πληρότητά του καί τήν εὐτυχία του.

Ὁ ἄνθρωπος σήμερα κάνει ἀγῶνες τάχα γιά νά σώσει τήν κτίση. Δέν καταλαβαίνει ὅμως ὅτι ἡ κτίση δέν ἔχει ἀνάγκη ἀπό σωτηρία. Αὐτός ἔχει ἀνάγκη

ἀπό τήν ἐπιστροφή του ἀπό ἐκεῖ πού ἔφυγε. Καί δέν ἔφυγε ἀπλῶς μία φορά, ἀλλά συνεχῶς φεύγει, γιατί ἔχει θέσει σάν μοναδικό καί ἀπαραίτητο σκοπό τῆς ζωῆς του τήν ἱκανοποίηση τῶν δικῶν του ἐπιθυμιῶν. Ὁ ἄνθρωπος δέν σέβεται τόν ἑαυτό του καί γι' αὐτό εἶναι ἀδύνατον νά σεβαστεῖ τό περιβάλλον του. Δέν τρέφει τόν ἑαυτό του μέ τήν σχέση του μέ τόν Δημιουργό του, ἀλλά μέ τήν πολυδιάσπασή του ταλαιπωρεῖ τόν ἑαυτό του καί μαζί μέ αὐτόν καί ὅλη τήν κτίση.

Αὐτό εἶναι τό μεγαλεῖο τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου! Γι' αὐτό δέν μπορεῖ νά δημιουργήσει κάτι πού νά εἶναι ἄρτιο, γι' αὐτό ἀρέσκεται σέ κοσμοθεωρίες καί γι' αὐτήν ἀκόμη τήν δημιουργία τοῦ κόσμου, λέγοντας ὅτι ἐγινε μέσω διάσπασης. Ὅλα θέλει νά τά διασπάσει ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος. Ἀπό τή σχέση του μέ τούς ἄλλους ἀνθρώπους μέχρι τή σχέση του μέ αὐτά τά ὑπόλοιπα δημιουργήματα. Ὅμως τό ὅλον καί ἡ ποικιλία, ἡ ὀλοκλήρωση καί ἡ πολυμέρεια βρίσκονται μόνο στό Θεό Λόγο ὁ ὁποῖος ἔρχεται «βάπτισμα αἰτῶν» φροντίζοντας γιά τόν ἄνθρωπο καί ὅλη τήν κτίση.

Ἡ διάσπαση τοῦ ἀνθρώπου φαίνεται σέ πολλά ἀπό τά δημιουργήματά του. Κανένα ἀπό τά ἐπιτεύγματα τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου δέν ἔχει λάβει ὑπ' ὄψη του ὅλες τίς παραμέτρους. Πολλά ἀπ' αὐτά πού θεωροῦνται σήμερα σπουδαῖα, αὔριο θά θεωρηθοῦν ὡς ἐπιζήμια καί ἐπικίνδυνα γιά τόν ἄνθρωπο. Κάθε τι πού ἀνακαλύπτεται δέν θεωρεῖται τέλειο, γι' αὐτό κάποιο τελειότερο κατόπιν θά κάνει τήν ἐμφάνισή του.

Ὅ,τι συμβαίνει μέ τά δημιουργήματα τό ἴδιο συμβαίνει καί μέ τίς θεωρίες τοῦ ἀνθρώπου. Μία θεωρία ἐξελίσσεται γιατί δέν εἶναι ὀλοκληρωμένη καί ἄλλη, γιατί ἔρχεται σέ ἀντίθεση μέ πολλές ἄλλες. Ἔτσι ὁ ἄνθρωπος καταγίνεται σέ ἕναν ἀτέρμονα ἀγῶνα, χωρίς τέλος καί χωρίς ἀντίκτυπο στήν πραγματικότητα. Γιά τόν ἀπλούστατο λόγο ὅτι ἡ ἐνότητα λείπει ἀπό τόν ἄνθρωπο. Ἐνότητα τοῦ νοῦ, ἐνότητα τοῦ ἀνθρώπου, ἐνότητα μέ τούς ἄλλους ἀνθρώπους, ἐνότητα μέ τό Θεό. Πῶς ὁ διασπασμένος νά ἐνωθεῖ; Πῶς ὁ χωρισμένος νά ἐνώσει; Πῶς ὁ κατακερματισμένος νά ἐνοποιηθεῖ; Μόνο μέ ἕνα τρόπο. Τήν ἐπιστροφή «εἰς ἐνότητα». Ὁ Θεός εἶναι Ἐκεῖνος ὁ εἰς «ἐνότητα μεταποιήσας» τά φυσικά στοιχεῖα, πόσο μᾶλλον θά δώσει τήν ἐνότητα καί τήν ὀλοκλήρωσι στό πλᾶσμα Του;

Αὐτή ἡ ὀλοκλήρωση εἶναι χαρακτηριστικό μόνο τοῦ Τέλειου. Γι' αὐτό μόνο Ἐκεῖνος μπορεῖ νά τήν χορηγήσει, νά τήν χορηγήσει ὄχι σ' αὐτόν πού ἀρέσκεται καί ἐπιμένει στήν πολυδιάσπασή του ἀλλά σ' αὐτόν πού προσέρχεται σάν μαθητής στόν Ἰορδάνη γιά νά λάβει τήν ἄφεσι τῶν ἁμαρτιῶν καί τῶν παραλείψεων του...

Δημήτρης Νεαπολίτης

ΓΟΝΕΙΣ Ή "ΚΟΛΛΗΤΟΙ" ΦΙΛΟΙ;

Οί σύγχρονες παιδαγωγικές θεωρίες θέλουν τούς γονείς να είναι φίλοι με τα παιδιά από τη βρεφική ακόμα ηλικία, να κατεβαίνουν στο επίπεδο των παιδιών για να τα προσεγγίζουν καλύτερα, να μὴν τα μαλώνουν για να μὴν τούς δημιουργοῦν ψυχικά τραύματα καὶ γενικότερα προτείνεται μία ἐλευθερία καὶ χαλάρωση στὴν πειθαρχία τῶν παιδιῶν για να αἰσθάνονται ἐλεύθερα καὶ ὄχι καταπιεσμένα.

Ὅπως εἶναι λογικό ἐπακόλουθο αὐτῆς τῆς στάσης τῶν γονέων, τὰ παιδιά μεγαλώνουν ἔχοντας τὴν πεποίθηση ὅτι ὅλος ὁ κόσμος τούς ἀνήκει, ὅτι πάντοτε θὰ γίνεταὶ αὐτό πού θέλουν, ὅτι δέν ἔχουν ὑποχρεώσεις ἀλλὰ μόνο δικαιώματα καὶ ὅτι οἱ γονεῖς θὰ πρέπει να ἱκανοποιοῦν κάθε τους αἴτημα για να μεγαλώνουν σωστά καὶ ὄχι καταπιεσμένα.

Αὐτή ἡ σύγχρονη παιδαγωγική, ἔχει πολλές ὁμοιότητες με τὴν στάση πού κρατᾶμε οἱ ἄνθρωποι ἀπέναντι στοῦ Θεοῦ. Θέλουμε ὁ Θεός καὶ ἡ Ἐκκλησία να μᾶς ἀνέχονται ὅπως εἴμαστε, να μὴν καταβάλουμε κανένα κόπο να φθάσουμε ἐμεῖς πρὸς τὸ Θεό ἀλλὰ ἀπαιτοῦμε ὁ Θεός να μᾶς κυνηγάει ἀπὸ πίσω, καθῶς, ἐνῶ ὁμολογοῦμε ὅτι Αὐτός εἶναι ἡ Ἀγάπη καὶ ἡ Ἀλήθεια καὶ ἡ Ζωή, θέλουμε ἡ Ἐκκλησία να ἐκσυγχρονιστεῖ για να μπορεῖ να μᾶς ἀκολουθεῖ καὶ να μὴν μένει στά «παλιά»! Τὴ θέλουμε στοῦ ἐπίπεδό μας για να αἰσθανόμαστε ἀσφαλεῖς, για να μπορούμε να τὴν ἐλέγχουμε.

Οἱ γονεῖς ἀνεχόμεστε τὰ παιδιά ὅπως εἶναι, χωρίς να προσπαθοῦμε να τὰ μάθουμε πῶς πρέπει να εἶναι καὶ τὸ ἴδιο θέλουμε να κάνει καὶ ὁ Θεός για μᾶς: να μᾶς ἀνέχεται ὅπως εἴμαστε ἀλλὰ να μὴν κάνουμε τίποτε για να γίνουμε ἐμεῖς ὅπως μᾶς θέλει ὁ Θεός.

Ὁ μακαριστός Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος εἶχε πεῖ κάποτε, ἀπευθυνόμενος στοὺς νέους, τὴν φράση πού ἔμεινε στὴν ἱστορία: «Ἐλᾶτε ὅπως εἴσαστε». Καὶ σωστά εἶχε πεῖ. Ἦθελε να δείξει με αὐτὰ τὰ λόγια ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἀνοιχτή καὶ μᾶς δέχεται ὅλους, ὅσο ἀμαρτωλοί κι ἂν εἴμαστε, ὅση τρέλα κι ἂν κουβαλᾶμε.

Ὅμως, ἡ Ἐκκλησία δέν θέλει να μείνουμε ὅπως ἦρθαμε. Θέλει να ἀλλάξουμε, να ποθήσουμε τὴν Ἀλήθεια καὶ να προσπαθήσουμε να τὴν κάνουμε ζωή μας. Προσδοκᾶ στὴν ἀλλαγὴ μας πρὸς τὴν ὑγεία, πρὸς τὴν

πρόοδό μας.

Είναι άξιο άπορίας πώς ο άνθρωπος θέλει νά μείνει στά πεπερασμένα στενά όρια του έαυτου του καί δέν προσπαθεϊ νά διευρύνει τούς όρίζοντές του καί νά γνωρίσει κάτι έξω καί πέρα από αυτόν. Τά όρια μας εϊναι συγκεκριμένα καί περιορισμένα. Πώς εϊναι δυνατόν αυτά νά μάς άρκοϋν καί νά μήν επιδιώκουμε νά τά ξεπεράσουμε μέ τό νά κατανοήσουμε ότι ο Θεός καί ή Έκκλησία Του εϊναι πολύ άνώτερος από έμάς τούς μικρούς καί περιορισμένους. Τί άξία έχει μιá Έκκλησία έγκλωβισμένη στά στενά όριά μας; Όπως καί τί χρειάζονται οί γονεϊς στά παιδιά όταν δέν στέκονται σάν γονεϊς αλλά σάν “κολλητοί” φίλοι, φροντίζοντας νά μήν τούς χαλάνε κανένα χατήρι;

Τά παιδιά έχουν ανάγκη γονεϊς, όχι φίλους. Χρειάζονται γονεϊς όχι στό δικό τους επίπεδο, αλλά στό επίπεδο πού πρέπει νά εϊναι ο γονιός ώστε νά μπορεϊ νά τραβάει καί τά παιδιά σιγά-σιγά πρós τήν ώριμότητα.

Έτσι καί ο άνθρωπος έχει ανάγκη τό Θεό, όχι στό δικό του επίπεδο αλλά στό ύψος πού βρίσκεται Εκείνος, ώστε νά τραβήξει καί τόν άνθρωπο πρós τήν Ζωή.

Η εποχή μας φαίνεται ότι σηματοδοτεϊ τήν όπισθοδρόμηση του ανθρώπου. Τήν στροφή του πρós τά πίσω, πρós τήν άνωριμότητα, καθώς τά πιό σπουδαία ιδανικά του εϊναι έγκλωβισμένα μέσα στά στενά όριά του.

Τό ίδιο ισχύει καί μέ τά παιδιά μας: τά μεγαλώνουμε τάχα μέ έλευθερία κοιτάζοντας διαρκώς μήν τύχει καί θίξουμε τά δικαιώματά τους καί καταλήγουμε νά διαμορφώνουμε ανθρώπους έλλειπεις, χωρίς όραμα καί έλπίδα. Άνθρώπους περιορισμένους στά παιδικά όρια τής άδιαμόρφωτης ώριμότητας.

Άς εύχηθοϋμε τό Νέο Έτος νά ατενίσουμε όλοι ψηλά καί νά έπανατοποθετήσουμε τά πράγματα στήν αρχική τους θέση, ώστε νά κατορθώσουμε δειλά-δειλά νά βγοϋμε από αυτό τό στενό όριο στό όποιο έχουμε έγκλωβιστεϊ καί νά άναζητήσουμε τό μεγαλειό του Θεοϋ, όσο μποροϋμε νά τό άντιληφθοϋμε ο καθένας.

Μαρίνα Διαμαντή

Μέ άφορμή τήν θλιβερή Έπέτειο τής Γερμανικής Κατοχής 1941-2011

ΚΑΤΟΧΗ ΣΕ ΚΑΙΡΟ ΕΙΡΗΝΗΣ;

Μετά τά “έπος τοϋ 40”, τή λαμπρά νίκη κατά τής Ίταλικής επιθέσεως στήν Άλβανία καί στή Βόρειο Ήπειρο, κλήθηκε ό “μεγάλος άδελφος” τής Ίταλίας, ή ναζιστική Γερμανία γιά βοήθεια. Μέ πρωτοφανή γιά τό Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο καθυστέρηση καί πολλά θύματα, λόγω τής σθεναράς άμύνης τών Έλλήνων, κατόρθωσαν οί Γερμανοί νά καταλάβουν τή χώρα καί νά έγκατασταθοϋν, τήν άνοιξη τοϋ 1941, στήν Άθήνα.

Άμέσως προχώρησαν στό σχηματισμό κατοχικής κυβέρνησης ύπό τήν προεδρία τοϋ αντιστρατήγου Τσολάκογλου, στόν όποιον είχαν έμπιστοσύνη, έπειδή πρωτοστάτησε στή συνθηκολόγηση στήν Ήπειρο παρά τήν αντίθετη γνώμη τοϋ βασιλέως καί τής κυβέρνησης, ή όποία είχε ήδη μεταφερθει στήν Κρήτη.

Μέ τή διαβεβαίωση ότι ό Γερμανικός στρατός δέν έφθασε μέ έχθρικές διαθέσεις στήν Άθήνα, αλλά φιλικά διακείμενος, ό Γερμανός Στρατάρχης von Stumpe έπισκέφθηκε τόν Άρχιεπίσκοπο Χρϋσανθο, μέ τήν παράκληση νά όρκιση τή νέα κυβέρνηση. ‘Ο Άρχιεπίσκοπος τοϋ άπάντησε: «‘Ο Βασιλεύς καί ή Έλληνική κυβέρνηση ανεχώρησαν, διά νά συνεχίσουν τόν άγώνα τής Ελλάδος, είς τήν Κρήτην. ‘Ως έκ τούτου, ό άρχηγός τής Έκκλησίας δέν δύναται νά όρκιση κυβέρνησιν, σχηματιζομένην ύπό τήν διοίκησιν τοϋ έχθροϋ.» Καί συνέχισε: «Κύριε Στρατάρχα, πρωτίτως ό στρατός σας είσέβαλεν είς ένα τόπον, τοϋ όποιου ό λαός ήγωνίσθη μέ πραγματικήν πίστιν διά τήν έλευθερίαν του καί διά τήν οϋδετερότητά του καί έξακολουθει πάντοτε νά πιστεύη είς τά ιδανικά του. ... Η Έλληνική Έκκλησία εύρέθη πάντοτε παρά τό πλευρόν τοϋ Έλληνικοϋ Λαοϋ, είς τούς άγώνας του, άξία τής έμπιστοσύνης του, καί νά είσθε βέβαιοι ότι δέν θά λείψη νά πράξη τό καθήκον της καί κατά τήν κρίσιμον αύτήν περίστασιν».

Δέν άργησαν έν τούτοις οί κατακτητές, παρά τίς αντίθετες διαβεβαιώσεις τους, νά δείξουν τό πραγματικό πρόσωπό τους, αφαιμάζοντες συστηματικά τό κράτος καί τό λαό. Η πλειοψηφία τών ύπηρετούντων στό στρατό κατοχής δέν φέρθηκαν ως άνθρωποι, αλλά μάλλον ως κήνη καί άγρια θηρία. Δέν περιορίστηκαν σέ λεηλασίες καταστημάτων, άποθηκών

καί σπιτιῶν ἀκόμη, ἀλλὰ σοφίσθησαν ἕνα δόλιο, ἐκ πρώτης ὄψεως νομιμοφανές, σχέδιο ἀγορᾶς, τυπώνοντας συνεχῶς χαρτονομίσματα Δραχμῶν, χωρίς νά ὑπάρχη τό ἀντίκρισμα σέ χρυσό, τόν ὁποῖον μετέφεραν στήν Ἑλβετία, ὅπως καί τά ἀργυρᾶ νομίσματα. Στή συνέχεια ἀγόρασαν – ἐκλεψαν ὅλη τή διαθέσιμη παραγωγή γιά τήν κάλυψη τῶν δικῶν τους ἀναγκῶν, καί τήν ἔστειλαν στή Γερμανία, ὅπως, ἐπίσης καί τά εὐπαθῆ τρόφιμα σέ μορφή κονσερβῶν, ἀδιαφορῶντας γιά τή λιμοκτονία τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Ἐνῶ καλοπερνοῦσαν οἱ στρατιῶτες κατοχῆς σέ προκλητικό βαθμό, καί ἐνῶ δῆλωναν σίς ἐφημερίδες «τό μέγιστον ἐνδιαφέρον τῆς Γερμανίας καί Ἰταλίας ὑπέρ τῆς εὐημερίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ», ὁ ὑπεύθυνος Γερμανός Στρατάρχης κατόπιν παρακλήσεως γιά ἐξασφάλιση τροφίμων στά λαϊκά συσσίτια εἶπε: «Κύριοί μου, δέν μᾶς μένει καιρός νά ἀσχοληθοῦμε μέ τοιαύτης φύσεως θέματα. Οἱ Ἕλληνες πρέπει νά γνωρίζουν τοῦτο: οἱ πλούσιοί των θά πεινάσουν, οἱ πτωχοί των θά ἀποθάνουν καί οἱ Γερμανοί θά νικήσουν».

Μετά τή συνθηκολόγησι τῆς Ἰταλίας τό καλοκαίρι τοῦ 1943 κατάλαβαν οἱ Γερμανοί ὅτι ἡ ἥττα τους ἦταν πλέον βεβαία καί μόνο θέμα χρόνου. Ἄντί νά ἐτοιμασθοῦν γιά τήν ἀποχώρησή τους, ξέσπασαν χειρότερα ἀπό πρὶν ἐναντίον τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ, μέ σκοπό τήν πρόκλησι ἐμφυλίου συρράξεως μετά τήν ἀποχώρησή τους (μιά μέθοδος δοκιμασμένη κατά τόν Α΄ Παγκόσμιον πόλεμον, πού ἔβγαλαν μέ αὐτό τόν τρόπο τή Ρωσία ἔξω ἀπό τόν πόλεμον). Μέ τίς μαζικές ἐκτελέσεις, μέ ἀποκορύφωμα αὐτῆ τῶν Καλαβρυτῶν τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1943 μέ θύματα ἀθῶους ἀμάχους ἄνδρες –δῆθεν ὡς ἀντίποινα γιά ἐπιθέσεις κομμουνιστῶν ἀνταρτῶν σὸν Χελμό– φούντωσε τὸ μῖσος ἀνάμεσα σίς διάφορες πολιτικές μερίδες τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Τό ἀποτέλεσμα: Οἱ κατοχικές δυνάμεις ἀποχωροῦν, ἀλλὰ ἡ κατοχὴ οὐσιαστικά δέν τελειώνει. Οἱ Ἕλληνες τρώγονται μεταξὺ τους καί οἱ Γερμανοί μένουν ἀνενόητοι μετά τό τέλος τοῦ πολέμου. Κανείς δέν ἀσχολεῖται μέ τίς δίκαιες ἀπαιτήσεις γιά ἐπιστροφή τῶν κατοχικῶν δανείων καί γιά πολεμικές ἐπανορθώσεις.

Ἀντιθέτως δείχνουμε μέχρι σήμερα τήν εἰκόνα ἐνός ταπεινωμένου ἔθνους μέ πρωτοφανῆ δουλοπρέπεια. Ὅλες ἀνεξαιρέτως οἱ μεταπολεμικές κυβερνήσεις παραιτήθηκαν ἀπὸ τίς νόμιμες καί δίκαιες ἀπαιτήσεις γιά νά πετύχουν ὡς ἀντάλλαγμα τήν ἔνταξι καί στή συνέχεια τήν πλήρη συμμετοχὴ στά δρώμενα τοῦ σάπιου οἰκοδομήματος πού λέγεται Εὐρωπαϊκὴ

Ἐνωση. Μέ τήν πρόφασιν τῆς στηρίξεως ἐξαγοράζονται συνειδήσεις!

Ἐδῶ ξεκινάει ἡ τεράστια δική μας εὐθύνη. Δέν εἶναι οἱ κατέχοντες τήν ἐξουσία πιά ἔξυπνοι ἀπό μᾶς, ἀπλά ἔχουν βρεῖ τρόπο νά φιμώσουν τίς φωνές ὅσων βλέπουν τά πράγματα ὅπως εἶναι, καί ὄχι ὅπως θέλουν μερικοί ἰδιοτελεῖς νά τά παρουσιάζουν. Ἐνάντια στή νηφάλια ὄραση τῶν πραγμάτων ἐπικρατεῖ ἕνας καθουσιασμός, στόν ὁποῖο ὑποκύπουμε, ὅταν βουλευόμαστε. Τήν ἴδια ἀντιμετώπιση δέν συναντοῦσαν καί οἱ Προφῆτες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καί οἱ Τειρεσίες καί Κασσάνδρες τῆς ἀρχαιότητος;

Αὕτη ἡ στάση καί ἡ νοοτροπία εἶναι ἀποτέλεσμα μιᾶς ἀρρωστημένης θρησκευτικότητος. Ὑπάρχει μιᾶ ὑποδόσκουσα πίστις, ἡ ὁποία ἐνδυναμώ- νεται καί δρᾷ κάθε φορά πού ὑπάρχει κάποιος φανερός ἐξωτερικός ἐχθρός, ἀλλά ὑπνωτίζεται καί κοιμᾶται, ὅταν ὁ ἐχθρός εἶναι ὑπουργός καί γιά ἕνα ἀγύμναστο μάτι ἀφανής.

Ἀκριβῶς αὕτη τήν ἀδράνεια καί πνευματική νωθρότητα ἐκμεταλλεύ- ονται οἱ δυνάμεις τοῦ κόσμου τούτου. Μᾶς κάνουν νά ἀσχολούμαστε μέ ὅ,τι θέλουν ἐκεῖνοι καί κυρίως μέ ὅ,τι μᾶς ἐξασφαλίζει μιᾶ φαινομενική εὐημερία. Ἐτσι δωροδοκοῦν καί ἐξαγοράζουν τόν Ἑλληνικό Λαό ἐδῶ καί πενήντα καί πλέον χρόνια. Ἐπειδή οἱ Ἕλληνες εἶναι στά μάτια τους λίγο πιά ἀνάποδοι καί ἀτίθασοι ἀπό τούς ὑπολοίπους Εὐρωπαίους, τούς κόστισε αὕτη ἡ τακτική λίγο παραπάνω ἀπ' ὅτι ὑπολόγισαν. Παρά ταῦτα δέν ζημιώθηκαν καθόλου, ἀντιθέτως, ὅλα τά λεγόμενα προγράμματα στήριξης (στήν πραγματικότητα ἐξαγορᾶς) ἐπέστρεψαν μέ ἄμεσο ἢ ἔμμεσο τρόπο στούς δότες καί στίς ἀγορές τους. Μέ Θεό τους τόν Μαμμωνᾶ συνεργάζονται καί ἐνώνονται ἄριστα ἀκόμα καί οἱ κάποτε θανάσιμοι ἐχθροί, ὅπως τό Ἰσραήλ καί ἡ Γερμανία.

Κι' ἐμεῖς; Μᾶς ἔρριξαν στάχτη στά μάτια. Μᾶς ἔκαναν νά πούλησουμε τά ἱερά καί τά θεῖα καί νά τά θυσιάσουμε στό βωμό τοῦ Μαμμωνᾶ!

Ἐνῶ ὅσο ὑπῆρχε ὁ ὁρατός ἐχθρός, ὁ κατακτητής, θυμόμασταν τόν Θεό, μόλις σιώπησαν τά κανόνια τοῦ πολέμου, Τόν ξεχάσαμε. Αὕτη τήν ἀλήθεια μᾶς τήν φανερώνει καί μιᾶ συζήτηση δύο Ἀθηναίων κατά τόν καιρό τῆς Κατοχῆς στήν πλατεία Συντάγματος: «- Ἐγώ σοῦ λέω πώς ὁ Θεός, ἄν ἤθελε νά ἐκλέξη ἐθνικότητα, θά ἐπολιτογραφεῖτο Ἕλλην. * Κάποιος Γάλλος συγγραφεύς (τόν ἐνθυμεῖσαι;) ἤθελε τόν Θεόν Γάλλον. - Δέν μπορεῖ νά εἶναι ἕπειτα ἄλλο παρά Ἕλλην. Διότι ὁ Θεός ἀγαπᾷ τούς πτωχοῦς, τούς γενναίους καί τούς δικαίους ἀνθρώπους. * ... Καί μισεῖ τόν ἄδικον. - Διότι εἶναι ὁ Κύριος τῆς δικαιοσύνης. * Ἐ, γι' αὐτό θά νικήσουμε. - Διότι μαζί μας, μέ τό δίκιο μας θά ἀγωνισθῇ καί ὁ Θεός».

Αυτή ἡ ζωντανή πίστη μᾶς χρειάζεται καί σήμερα. Ἄρκεϊ νά θέλουμε νά εἶμαστε γενναῖοι καί δίκαιοι, καί ἄς εἶμαστε καί πωχοί. Ὁ πλοῦτος μας εἶναι ἄλλης φύσεως, εἶναι ἡ ἐν Χριστῷ ζωή, ἡ ἀγιότης. Δυστυχῶς ὁμως δέν στοχεύουμε καί πολύ στήν ἀγιότητα, ἀλλά καῖδεύουμε τίς δόλιες ροπές μας, τά πάθη μας καί τίς ὀρέξεις μας. Παραδιδόμαστε ἀμαχητί, πάσαμε νά παλεύουμε τίς ἀτέλειές μας. Καί δέν προσέξαμε ὅτι ἀκόμα καί ἐάν σιωποῦν τά ὄπλα, δέν σταματάει ὁ πόλεμος, ἀλλά συνεχίζει ἀοράτως.

Ὁ Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης στό προλογικό ἐπίγραμμα τοῦ βιβλίου του «Ἀόρατος Πόλεμος» ἐπισημαίνει τά ἑξῆς:

**Εἰ βούλει Τελειότιος, φίλε, ἀξιοθῆναι,
Εἰ βούλει τόν Θεόν ἰδεῖν καί τούτῳ ἐνωθῆναι,
Εἰ θέλεις ἐκ ψυχῆς τυχεῖν στεφάνων οὐρανίων,
Ἄει πολέμει ἀνδρικῶς κατά τῶν ἐναντίων.
Ἄθλει, τρέχε καί πύκτενε, ἀκόντιζε εὐστόχως·
Ὡς στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ, καί ἀθλητής γενναῖος
Κατά Σαρκός καί Δαίμονος, Κόσμου καί παθῶν πάντων,
Ὀρέξεων καί κλίσεων, φαύλων σου θελημάτων.
Τούς τρόπους δέ τοῦ πολεμεῖν μάθε παρά τῆς βίβλου
Ταύτης καί μαθῶν νίκα τε καί νικῶν διασώζου.**

Ἄν δέν εἶμαστε στρατιῶτες τοῦ Χριστοῦ ἄγρυπνοι, ἐθελουφλοῦμε, ἀψηφοῦμε τά σημεῖα τῶν καιρῶν καί ἀπομονώνουμε ὅσους μᾶς θυμίζουν τήν κατάστασή μας. Μέ ἕνα λόγο, γινόμαστε συνέταιροι τοῦ Διαβόλου καί τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους, καί ἀσχολούμαστε μέ ὅ,τι μᾶς ψιθυρίζουν ἐκεῖνοι.

Ὁ Θεός στήν παροῦσα φάση ἐπιτρέπει νά δοῦμε πολλά, νά δοῦμε ἀκόμα καί γεγονότα καί σκηνές πού ὁμοιάζουν μέ ἐκεῖνες τῆς ἐνόπλου κατοχῆς πρὶν ἀπό 70 χρόνια, γιά νά μᾶς ἀφυπνήσῃ.

Στό μνημειῶδες ἔργο του «Ἱστορία τῆς Κατοχῆς» ὁ στρατιωτικός ἱστορικός Δημ. Γατόπουλος περιγράφει στή σελ. 170 τά γεγονότα στό κέντρο τῆς Ἀθήνας:

«Ἡ ἀναστάσις τῆς ἀγορᾶς καί ἡ ἔλλειψις τροφίμων, κατά τό καλοκαίρι τοῦ 1941, συνωδεύετο καί ἀπό τήν κοινωνικήν ἀναστάσιον, τήν ὁποίαν, ἐννοεῖται, ὑπέθαλπον οἱ κατακτηταί, διά τῶν ὑπουλοτέρων μέσων. Αἱ ἐπιτάξεις οἰκίων, καταστημάτων ξενοδοχείων καί ἐστιατορείων ἐγένοντο, τότε, εἰς εὐρυτάτην κλίμακα. Ἐγενικεύθησαν, τότε, καί αἱ ἐπιτάξεις τῶν τροφίμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, διά τήν ζωήν τοῦ ὁποίου αἱ ἀρχαί τῆς κατοχῆς ἐπεδείκνουν πλήρη ἀδιαφορίαν.

Εἰς τὰς Ἀθήνας ἄπειρα καταστήματα, κέντρα, ζαχαροπλαστεῖα καὶ ἐστιατόρια, πρώτης καὶ δευτέρας τάξεως, ἐπετάχθησαν διὰ τοὺς Γερμανοὺς καὶ τοὺς Ἰταλοὺς ἀξιωματικούς καὶ στρατιώτας πού ἐγευμάτιζαν πλουσίως καὶ ἐπιδεικτικῶς, ἐνῶ σμήνη ἀπὸ πωχὰ καὶ πειναλέα Ἑλληνόπουλα τοὺς παρνηκούθουν μὲ ἀπελπισία καὶ ἐξάντλησι, ἔξω ἀπὸ τὰ ἐστιατόρια, χωρὶς κανεῖς ἀπὸ τοὺς κατακτητὰς νὰ συγκινηθῶνται μὲ τὸ ἀπελπιστικὸ θέαμά των.

Ἀντιθέτως μάλιστα, πολλές φορές οἱ φρουροὶ τὰ ἐδίωχναν καὶ τὰ χτυποῦσαν καὶ τὰ δυστυχισμένα παιδιά, τότε, διελύοντο καὶ ἔφευγαν καὶ ζητοῦσαν ἔπειτα κάτι γιὰ νὰ φᾶνε, μέσα εἰς τὰ δοχεῖα τῶν σκουπιδιῶν πού εὐρίσκοντο ἔξω ἀπὸ τὰ ξενοδοχεῖα καὶ τὰ ἐστιατόρια τῶν κεντρικῶν δρόμων τῆς πόλεως.»

Αὐτές οἱ εἰκόνες δὲν μᾶς φαίνονται καὶ τόσο ξένες. Καὶ ἐάν ἐπικεντρωθοῦμε στὴν γειτονιά μας, τὴν ὁδὸ Πανεπιστημίου, ὅπου ἐπιτάζανε οἱ κατοχικὲς δυνάμεις τὰ κεντρικὰ κτίρια μὲ ἀποκορύφωμα τὴν Ἀθηναϊκὴ Λέσχη, ὅπου ἐφόνευσαν τὸν γηραιὸ ἀρχιστράτηγο Κομνηνὸ Μηλιώτη, ὁ ὁποῖος μόνος καὶ μὲ ἓνα μαστίγιο μόνον ἐξοπλισμένος τόλμησε νὰ ἀντισταθῆ, τότε ἐρχόμαστε πολὺ κοντὰ στὴ σημερινὴ πραγματικότητα, ὅπου τὰ μέλη τῆς Τροϊκᾶς ἔχουν ἐγκατασταθῆ ἐπὶ τῆς ἰδίας ὁδοῦ στὴν Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος σὲ πολυτελέστατα Γραφεῖα καὶ μὲ σκανδαλωδῶς παχυλοὺς μισθοὺς, δῆθεν ὡς φίλοι καὶ σωτῆρες τῆς χώρας!

Ἡ σωτηρία ὅμως εἶναι μία: Νὰ ἀλλάξουμε νοοτροπία καὶ προορισμούς. Νὰ ἐργασθοῦμε μὲ ὄπλο τῆ δικαιοσύνη καὶ τὴν πίστη μας. Νὰ ἐνωθοῦμε ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἀγίας μας Ἐκκλησίας καὶ νὰ μὴ δεχθῆ κανένας Ἑλληνας νὰ συμμετάσχη σὲ κυβέρνησις κάτω ἀπὸ διαταγὲς τῶν νέων ἐξευγενισμένων κατοχικῶν δυνάμεων, καὶ πρό πάντων νὰ μὴ δεχθῆ κανένας Ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας μας νὰ ὀρκίσῃ «κυβέρνησιν σχηματιζομένην ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἐχθροῦ».

π. Γεώργιος Χάας

Σημ. τῆς Συντάξεως: Ὁ π. Γεώργιος εἶναι Γερμανικῆς καταγωγῆς ἀλλὰ αὐτὸ δὲν τὸν ἐμποδίζει νὰ διατυπώσῃ τὴν ἀλήθεια, γιὰτὶ ὁ χριστιανὸς ποτέ δὲν βάζει τὴν Πατρίδα του πάνω ἀπὸ τὴν Ἀλήθεια. Αὐτὸ του τὸ ἦθος, πρέπει νὰ παραδειγματίσῃ ὅλους μας!

Η ΕΥΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΣΤΗΝ “ΚΟΥΦΗ” ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ

Ο διάλογος που έχει ανοίξει τό περιοδικό μας με κάποιους φοιτητές – τους οποίους εκπροσωπεΐ η Μαντώ Βασιλάκη– επεκτείνεται αυτή τη φορά σε γενικότερα θέματα.

Θά θέλαμε νά παρακαλέσουμε όμως, τά ερωτήματα νά είναι κάπως πό συγκεκριμένα καί ένα-ένα μέ τή σειρά καί νά μήν αναπτύσσονται σε μεγάλη έκταση. Ο χώρος του περιοδικού μας είναι περιορισμένος καί, δυστυχώς, είναι αδύνατον νά επεκτεινόμαστε σε πολλά θέματα ταυτόχρονα, ιδίως μάλιστα όταν αυτά αποτελούν, τό καθένα από μόνο του, ένα ολόκληρο άρθρο.

Είναι, βέβαια, γεγονός, ότι ή πίεση των ημερών μας, ή άκαταστασία του τρόπου τής ζωής μας καί ή έλλειψη τάξης, δημιουργεί τήν αναστάτωση καί τήν ένταση που είναι φανερή σε μικρούς καί μεγάλους. Γι’ αυτό, γιά νά βάλουμε λίγη τάξη στό ύλικό μας, τό χωρίσαμε σε δύο βασικά θέματα, μέ τίς προεκτάσεις τους.

Άς δοϋμε τά ερωτήματα:

« Άγαπημένη ΕΥΛΟΓΙΑ,

Εϋχαριστοϋμε θερμά γιά τήν άμεση ανταπόκριση καί τίς έμπεριστατωμένες άπαντήσεις στα ερωτήματα που έτέθησαν. Τέτοιες, όμως, άπαντήσεις έχουν καί άπαιτήσεις, καθώς καθιστούν άναγκαία τήν έμπέδωσή τους καί τήν ώρίμανση τής σκέψης μας, προκειμένου νά ανακύψουν ένδεχομένως νέα ερωτήματα ή καί νά πυροδοτηθούν πιθανόν καί άμφισβητήσεις σχετικά μέ τά γραφόμενα. Ωστόσο, καθώς τά ερωτήματα αποτελούν καρπό του προβληματισμού δύο φίλων, θά ήταν προτιμότερο ο διάλογος νά συνεχισθεΐ έν καιρῶ, δίχως διαμεσολαβητή, ώστε νά αποδίδονται άμεσότερα οι άνησυχίες του έκάστοτε άναζητοϋντος.

Άλλά επειδή άναζητοϋσα παραμένει καί ή γράφουσα, θά τής επιτρέψετε νά έκθέσει τόν προβληματισμό της σχετικά μέ τή στάση που πρέπει νά τηρεΐ ο πιστός των ημερών μας, καί δή ο νέος, όταν έρχεται αντιμέτωπος μέ τήν καλλιτεχνική καί όχι μόνο βούληση, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από έκθέσεις σε Μουσεΐα, από συζητήσεις σε μουσικά(!) κανάλια (άπευθυνόμενα κατεξοχήν στή νεολαία), από σύγχρονα κόμικς που έπιχειροϋν νά “γεφυρώσουν” τίς διαφορές Άνατολής καί Δύσης, καί τέλος, μέσα από διαλέξεις σε πανεπιστημιακά άμφιθέατρα που βρήθουν από “ποιούντες τά ήθη” του άκροατηρίου.

Σε αυτή τήν εϋλογιακή συνάντηση θά άσχοληθοϋμε μέ αυτό τό τελευταίο,

μιᾶς πού γιά ἐμᾶς τούς φοιτητές συνιστᾷ μία καθημερινή πραγματικότητα. Μέ τίς υπόλοιπες τρεῖς δέ προαναφερθεῖσες περιπτώσεις θά καταπιαστοῦμε σέ ἐπόμενο τεῦχος, γιά νά τούς δώσουμε τό χῶρο πού τούς ἀρμόζει ὥστε νά μελετηθοῦν σωστά.

Στήν εἰσαγωγή τῆς ἀπάντησης στά δύο ἐρωτήματα ἐγράφη ὅτι χαρακτηριστικό γνώρισμα τῶν γονέων τοῦ καιροῦ μας εἶναι πώς, ἀντί νά ἀνατρέφουν παιδιά, ἀνατρέφονται ἀπό τά παιδιά τους καί ὅτι «εἶναι παρήγορο νά βλέπει κανεῖς παιδιά πού ἔχουν μείνει παιδιά ... καί σπουδαστές πού πράγματι θέλουν νά σπουδάσουν».

Ἐνας σπουδαῖος ζωγράφος λένε πώς εἶπε κάποτε: «Ὅλα τά παιδιά εἶναι καλλιτέχνες. Τό ζήτημα εἶναι νά παραμείνουν καλλιτέχνες καί ὅταν μεγαλώσουν!» Ἀπό τήν ἄλλη, ὁ μεγαλύτερος Ζωγράφος καί Γλύπτης τοῦ κόσμου ὅλου, ὁ ἴδιος ὁ Θεός μας, εἶπε: «Ἀμήν λέγω ὑμῖν, ἐάν μή στραφῆτε καί γένησθε ὡς τά παιδιά, οὐ μή εἰσέλθητε εἰς τήν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. ιη' 3)

Ἄλλά πόσο παιδιά σι' ἀλήθεια εἶναι τά σημερινά παιδιά καί πόση παιδικότητα ἔχουν ἀφήσει στίς ψυχές μας οἱ ἐξωγενεῖς “ἐνήλικες” ἐπιδράσεις; Μήπως κάποιοι καθηγητές χρειάζεται κι αὐτοί νά ἀνατραφοῦν ἀπό τούς σπουδαστές; Σάν τί ἄραγε γλυκό, ἀφελές κι αὐθόρμητο νά μᾶς ἔχει ἀπομείνει ὅταν ἐπί καθημερινῆς βάσεως μπορεῖ νά βομβαρδιζόμαστε ἀπό τήν “καλλιέργεια” ὀρισμένων “δασκάλων” πού μέ πραγματική σπουδή πασχίζουν νά ἰσοπεδώσουν τά πάντα γιά τό “καλό” τῶν σπουδαστῶν πάντα(!)...;

Εμεῖς, λοιπόν, δέν κάνουμε ζωγραφική. Σ' ἐκείνη τή σχολή, τήν ἱστορική, πού φιλεῖ τήν σοφίαν, τήν Φιλοσοφική, μιάν ἄλλη τέχνη θεραπεύουμε, κι αὐτή πολύ μεγάλη, φιλοῦμεν - λέει - τόν λόγον, σπουδάζουμε στό τμήμα - λέει - τῶν δυνάμει Φιλολόγων. Ὅμως ἀπ' ὅτι φαίνεται ἐν πολλοῖς, δέν ἀγαποῦμε τόν Λόγον· διότι ἂν ἀγαπούσαμε τόν Λόγον θά λέγαμε τήν Ἀλήθεια. Ἄλλά ὅχι μόνο δέν τή λέμε, ὅχι μόνο τήν ἀποκρύπτουμε (ἂν μή τί ἄλλο!), ἀλλά διαδίδουμε τό Ψεῦδος καί τήν Πλάνη ψάχνοντας τρόπο νά κοροϊδέψουμε τόν ἴδιο μας τόν Πλάστη!

Συγκεκριμένα, σέ οὐκ ὀλίγες παραδόσεις τοῦ τμήματός μας, ἔχουμε παρατηρήσει νά γίνονται παραλληλισμοί τῶν ἀρχαίων χωρίων –σέ ἐπίπεδο τελετουργιῶν καί συνηθειῶν– μέ τό χριστιανικό τυπικό καί ὅχι μόνο. Καί ὅταν οἱ παραλληλισμοί παραμένουν διαπιστώσεις ἔχει καλῶς. Ὅταν ὅμως ἀποκτοῦν ἀξιολογική - διαστρεβλωτική! –χροιά ἀπέναντι στό χριστιανικό ὀρθόδοξο πνεῦμα, τότε ὑπάρχει πρόβλημα. Γιά παράδειγμα, ὅταν ἐν μέσῳ τέτοιου εἴδους παραλληλισμῶν “διασταυρώνονται” προσωπικές λανθασμένες –ἀλλά παγιωμένες– ἀντιλήψεις πού ἀπευθύνονται σέ 300 καί βάλε ψυχές, καί λέγεται λ.χ. ὅτι ἡ προσευχή εἶναι μεταφορά ἐνέργειας (!) στό Θεό γιά νά ἐξαναγκάσουμε τήν παρέμβασή του, ἢ ὅτι οἱ χριστιανές γυναῖκες προσπαθοῦν νά φτάσουν σέ κάτι πού δέν μποροῦν, δηλ. στήν ἀναμάρτητη Παναγία, μία θεότητα (!) πού

διατηρεί στοιχεῖα τῶν ἀρχαίων, ἢ ὅτι τό ἰδανικό γιά τό Χριστιανισμό εἶναι μόνο ἡ παρθενία καί ὅτι καθετί σωματικό εἶναι καί ἁμαρτωλό γιά τήν ἐκκλησία (συνεπῶς ἀπορρίψτε τιν ...) καί ὅταν κλείνει μία παράδοση μέ τό “αἰσιόδοξο” μήνυμα ὅτι «Μήν ἀνησυχεῖτε παιδιά μου ... καί θά ἔρθει μετὰ ἀπό καιρό μία νέου εἴδους πίστη, μία νέα ἐποχή (πρβλ. new age!...) πού θά μᾶς ἀπεγκλωβίσει ἀπό τήν πίστη πού ἔχουμε τώρα» κτλ... Ὅταν, λοιπόν, λέγονται συστηματικά καί ἀπροκάλυπτα τέτοιου εἴδους πράγματα, ἐμεῖς ἐρωτοῦμε: Τί πρέπει νά κάνουμε;

Ἡ σιωπή δέ σημαίνει καί συμφωνία, ἄρα καί προδοσία σέ τέτοιες περιπτώσεις; Ὅταν σέ ἕνα ἀμφιθέατρο ὑπάρχουν παιδιά πολυτέκνων, παιδιά ἱερέων, παιδιά τῆς κατανάλωσης, παιδιά ἀπό τήν ἐπαρχία, παιδιά ταλαιπωρημένα, παιδιά ἀμφισβητοῦντα καί ἀμφιταλαντευόμενα, παιδιά πού δηλώνουν ἄθεα, παιδιά πού θέλουν νά πιστέψουν ἀλλά δέν τά ἀφήνουν... Ὅταν σέ ἕνα ἀμφιθέατρο (εἰς-) ἀκούονται αὐτά πού λέγονται, δέν ματώνεται ἴσως ἀνεπανόρθωτα ἡ λευκότητα μιᾶς παιδικῆς ψυχῆς.

Γι’ αὐτό, ἀγαπημένη Εὐλογία ἐρωτοῦμε:

Στή σχολή καί στό σχολεῖο κι ὅπου ἀλλοῦ κι ἄν μᾶς συμβεῖ, ἔχουμε τό χρέος ἔστω νά προσπαθήσουμε νά ἀποκαταστήσουμε –μέ σεμνότητα ἀλλά καί σταθερότητα– τήν ὀρθότητα κάποιων θέσεων, ἀκόμη κι ἄν δέν ξέρουμε ἀπ’ ἔξω ὅλη τή Δογματική; Ἥ θά πρέπει νά φοβόμαστε μήν κάνουμε κανένα λάθος ἢ μήπως στοχοποιηθοῦμε;

Ταιριάζει ἡ παρρησία σιά παιδιά τῶν ἡμερῶν μας;

Μαντώ Βασιλάκη
Φοιτήτρια Φιλολογίας»

Τό πρῶτο θέμα πού θίγεται στήν ἐπιστολή, εἶναι τό θέμα τῆς καλλιτεχνίας, ἕνα θέμα τεράστιο, γιά τό ὁποῖο ἔχουν γραφεῖ –καί πρέπει νά γραφοῦν– βιβλία καί βιβλία. Ἀρχικά, θά διαφωνήσω μέ τό ἀπόφθεγμα τοῦ σπουδαίου ζωγράφου, πού ἀφορᾷ σιά παιδιά . Εἶναι μέν ἐντυπωσιακό, ἀλλά δέν εἶναι ἐντελῶς ἀληθινό.

Εἶναι γεγονός ὅτι ἡ ἀθωότητα καί ἡ ὁμορφιά ἔλκονται. Καί κάθε παιδί, στό βαθμό τῆς ἀθωότητας πού ἔχει διατηρήσει, ἔλκεται ἀπό τήν ὁμορφιά καί τήν προσεγγίζει. Αὐτό ὅμως δέν τό κάνει καλλιτέχνη. Ὁ Καλλιτέχνης δημιουργεῖ καί κάνει προσιτή τή δημιουργία του στούς ἀνθρώπους. Τά παιδιά παρατηροῦν, μαθαίνουν, ἐκπαιδεύονται καί προετοιμάζονται γιά νά μποῦν στήν ἡλικία τῆς δημιουργίας.

Τά παιδιά τῆς ἐποχῆς μας –δυστυχῶς– ἀντί γιά πόθο τῆς ὁμορφιάς καί τῆς δημιουργίας, φαίνονται νά καλλιεργοῦν τό ἀκριβῶς ἀντίθετο. Ἐλκονται ἀπό κάθε τι ἀκαλαίσθητο καί καταστροφικό. Ἡ καταστροφή μοιάζει νά εἶναι ἡ ὑπέρτατη εὐτυχία τους, Δέν τούς ἀρέσει ὁ κόσμος πού ζοῦν –καί σ’ αὐτό ἔχουν ἀπόλυτο δίκιο– ἀλλά δέν σκέφτονται νά τόν χτίσουν ἀπ’ τήν

ἀρχή ὁμορφο. Σκέφτονται ἀπλῶς πῶς θά τόν καταστρέψουν.

Παλιότερα πίστευα ὅτι ἡ ζωὴ σίς ἀκαλαίσθητες καὶ ἀποπνιχτικὲς πόλεις διαστρέφει τὴν ἀγάπη τῶν ἀνθρώπων –καὶ ἰδίως τῶν παιδιῶν πού μεγαλώνουν σ' αὐτές– γιὰ τὴν ὁμορφιά. Τὸν τελευταῖο καιρὸ ὅμως διαπιστώνω μὲ μεγάλη μου λύπη ὅτι καὶ οἱ ἄνθρωποι πού ζοῦν στὴ φύση καὶ στὴν ὁμορφιά της, παραμένουν τὸ ἴδιο ἀκαλαίσθητοι καὶ καταστροφικοί γιὰ κάθε τι ὁμορφο. Καὶ τὰ παιδιά τους, ἀντὶ νὰ ἀγαποῦν τὴ φύση καὶ τὰ ζῶα, συμπεριφέρονται μὲ μεγαλύτερη, ἴσως, καταστροφικὴ μανία ἀπὸ τὰ παιδιά τῶν πόλεων.

Ἐπομένως, ὅπως κάθε τι καλὸ, ἡ ἀγάπη στὴν ὁμορφιά καὶ τὴν ἁρμονία ἐξασφαλίζεται μόνον ἀπὸ τὴν καλλιέργεια τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου. Εἶναι δυνατόν, ὁ γνήσιος ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ὁ εὐγενής, ὁ ἀπλός, αὐτὸς πού νοιάζεται γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ γιὰ ὅλη τὴν κτίση νὰ μὴν ἔλκεται ἀπὸ κάθε τι ὁμορφο καὶ εὐγενικό καὶ ἀθῶο;

Αὐτὰ σάν μιὰ γενικὴ ἀποψη, γιατί γιὰ τὴ σύγχρονη τέχνη καὶ τοὺς καλλιτέχνες θὰ μπορούσαμε νὰ γράψουμε πολλά, ἀλλὰ δὲν ἔχουμε ἐδῶ τὴ δυνατότητα.

Τὸ δεύτερο θέμα τῆς ἐπιστολῆς εἶναι ἡ διαστροφή τῆς Ἀλήθειας ἀπὸ τοὺς καθηγητὲς οἱ ὁποῖοι, ἀντὶ νὰ μεταδίδουν σιούς μαθητὲς τους, μαζί μὲ τίς γνώσεις καὶ τὸ ὀρθόδοξο χριστιανικὸ ἦθος, προσπαθοῦν νὰ διαστρέψουν κάθε τι ὑγιὲς καὶ καλὸ πού ἔχουν διατηρήσει οἱ νέοι. Κι ὄχι μόνο μὲ τὴ θεωρία τους, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ ἔμπρακτο παράδειγμά τους.

Ἡ θεωρητικὴ καὶ πρακτικὴ ἐξάσκηση τῆς ἀθεΐας, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ἔχει ἀμέτρητους τρόπους ἔκφρασης, ὄχι μόνο αὐτοὺς πού καταγράφονται στὴν ἐπιστολή. Φτάνει νὰ συζητήσῃ κανεὶς μὲ ἓνα–δύο μαθητὲς, γιὰ νὰ δεῖ τί πίεση αισθάνονται καὶ ἀπὸ συμμαθητὲς τους καὶ ἀπὸ δασκάλους καὶ καθηγητὲς. Ἡ διαστροφή μάλιστα τῆς Ἀλήθειας ἔχει προχωρήσει καὶ σὲ σχολεῖα τὰ ὁποῖα ὑποτίθεται ὅτι θέλουν νὰ κρατήσουν τίς χριστιανικὲς ἀρχές καὶ θέλουν νὰ διδάξουν τὸ χριστιανικὸ τρόπο ζωῆς στὰ παιδιά. Γι' αὐτὸ εἶναι ἀδύνατο νὰ ἀναφέρουμε –καὶ πολὺ περισσότερο νὰ ἀναπτύξουμε– ὅλες τίς περιπτώσεις καὶ ὅλες τίς θεωρίες πού ἀκοῦμε. Δὲν θὰ εἶχε καὶ νόημα, ἄλλωστε, νὰ τὸ κάνουμε, γιατί οὔτε ἄκρη βρίσκεται, οὔτε ὠφέλεια βγαίνει.

Ἐπάρχει ἓνα ρητὸ πού λέει: ἀντὶ νὰ καταριέσαι τὸ σκοτάδι, ἀναψε ἓνα κεράκι. Δὲν εἶναι ρεαλιστικὸ τὸ νὰ μὴν ξέρουμε σὲ τί κόσμῳ ζοῦμε καὶ νὰ περιμένουμε πράγματα πού δὲν θὰ μᾶς τὰ δώσει.

Ἀπὸ πολὺ νωρὶς τὰ παιδιά πρέπει νὰ συνειδητοποιήσουν ὅτι, στὸ σχολεῖο, θὰ μάθουν γνώσεις καὶ ὄχι ἦθος. Καὶ μάλιστα γνώσεις μὲ ἐρωτηματικὸ, γιατί οὔτε κι αὐτὲς τίς παίρνουν σωστὲς. Πρέπει νὰ μάθουν νὰ συγκρίνουν καὶ νὰ κρίνουν μὲ μέτρο κρίσης τὸ Θεὸ καὶ τὴν Ἐκκλησία Του

καί ὄχι τὰ πτυχία καί τίς περγαμηνές. Μόνον ἔτσι θά ἀποκτήσουν τήν καλή “αὐτοπεποίθηση” πού θά τούς κάνει σταθερούς καί ἰσορροπημένους ἀνθρώπους.

Πολύ περισσότερο οὐτοπιστικό εἶναι τό νά περιμένει ἕνας νέος νά μάθει ἦθος ἀπό τό Πανεπιστήμιο. Εἶναι κοινό μυστικό ὅτι τά Πανεπιστήμια ὅλου τοῦ κόσμου –ἀκόμη κι αὐτά πού προσφέρουν γνώση ὑψηλῆς ποιότητας– μᾶλλον κατασιρέφουν, παρά χιτίζουν ἦθος. Τά Πανεπιστήμια, σ’ ὅλο τόν κόσμο, προσφέρουν τυπικά προσόντα καί ὄχι οὐσιαστικά, κι αὐτό, ὅσο πύ νωρίς τό συνειδητοποιήσουν οἱ φοιτητές, τόσο πύ κερδισμένοι θά εἶναι.

Ἐνας φοιτητής, στό διάστημα τῶν Πανεπιστημιακῶν του σπουδῶν, περνάει ἀπό τήν ἐφηβεία στήν ἐνηλικίωση, πρᾶγμα πού σημαίνει ὅτι ἔχει ἤδη κάνει ἐπιλογές πού θά τόν συνοδεύουν σ’ ὅλη του τή ζωή. Σημαίνει ἀκόμη ὅτι ἔχει πᾶ τήν ὀριμότητα νά ἀμφισβητεῖ. Στό χέρι του εἶναι ἄν θά ἀμφισβητήσει τό Θεό, ἢ τόν Κόσμο. Αὐτή ἡ ἐπιλογή εἶναι καθαρά προσωπική!

Ὁ κόσμος μας εἶναι κόσμος ἄθεος. Ἄλλά αὐτό δέν πρέπει νά μᾶς ταραξεί. Μπορεῖ σάν ἄνθρωποι νά λυπούμαστε καί νά κουραζόμαστε, ἀλλά ὄχι νά ἀμφιταλαντευόμαστε καί νά ταραζόμαστε. Ὁ Μέγας Βασίλειος καί ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ θεολόγος σπούδασαν στήν καρδιά τῆς εἰδωλολατρίας, στήν Ἀθήνα. Τί ἔπαθαν; Καί ἐκεῖνοι δέν εἶχαν τόν πλοῦτο τῶν Πατέρων καί τήν ἀσφάλεια τῆς καταγεγραμμένης θεολογίας πού ἔχουμε ἐμεῖς. Οὔτε εἶχαν τήν πείρα τόσων αἰῶνων ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας καί τό πλῆθος τῶν ἀγίων πού ἔχουμε ἐμεῖς. Ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ πρῶτοι πού ἔπρεπε νά σταθοῦν καί νά ἀνοίξουν τό δρόμο γιά μᾶς. Καί τόν ἀνοίξαν. Θά μοῦ πεῖτε, βέβαια, ποιοί ἦταν ἐκεῖνοι καί ποιοί εἴμαστε ἐμεῖς! Ἐκεῖνοι φωστῆρες–ἥλιοι, κι ἐμεῖς κεράκια. Σ’ αὐτό δέν ὑπάρχει ἀμφισβήτηση. Ἐμεῖς εἴμαστε κεράκια, ἀλλά κεράκια ἀναμμένα ἀπό τό δικό τους φῶς.

Οἱ Πατέρες μας –καί πρώτη ἡ Παναγία μας– δέν ὑπάρχουν γιά νά “μᾶς κάνουν τούς ἐξυπνοὺς”, γιά νά συγκρίνουμε τή δική μας μικρότητα μέ τό δικό τους μεγαλεῖο καί νά νοιώθουμε ἐξουθενωμένοι. Δέν ὑπάρχουν γιά νά τούς ἀνταγωνιζόμαστε! Ἡ Παναγία μας εἶναι ἡ Μητέρα ὅλου τοῦ κόσμου, ἡ Σκέπη μας, ἡ Χαρά μας, τό Καταφύγιό μας ὅταν δέν ἔχουμε πουθενά ἄλλοῦ νά στραφοῦμε, ἡ Ἐλπίδα τῆς ἀπελπισίας μας καί χίλια δυό ἄλλα ἀπερίγραπτα καί ἀνέκφραστα πράγματα. Τό ἴδιο εἶναι καί ὅλοι οἱ Πατέρες μας πού δέν μένουν ἀναπαυμένοι στήν μακαριότητά τους, ἀλλά ἀκόμη μοχθοῦν γιά μᾶς καί ἐνδιαφέρονται γιά μᾶς. Ἄν δέν τούς εἶχαμε ὅλους αὐτούς, θά λέγαμε στό Θεό: Ἐσύ δέν μᾶς καταλαβαίνεις γιατί εἶσαι Θεός. Ποῦ νά καταλάβεις τή δική μας ταλαπωρία; Καί σάν ἄνθρωπος, πάλι Θεός ἦσουν. Ἐμεῖς εἴμαστε ἀδύναμοι.

Νά, λοιπόν, τώρα, πού μάς ἔδωσε σάν πρότυπο ἀδύναμους ἀνθρώπους σάν καί μάς, γιά νά τούς μιμηθοῦμε καί νά γίνουμε δυνατοί καί ἀφοβοί. Γιατί, ἀλλίμονο ἂν οἱ ἄνθρωποι εἶχαν τήν ἐξουσία νά λερώσουν μιὰ καθαρή ψυχή, πού θέλει νά μείνει καθαρή! Ἡ ψυχή μας λερώνεται ἀπό μέσα, ὄχι ἀπ' ἔξω. Μ' ἄλλα λόγια, ὁ ἑαυτός μας κινδυνεύει μόνο... ἀπό τόν ἴδιο τόν ἑαυτό μας. Ἀπό κανέναν ἄλλο.

Πατώντας σ' αὐτή τή βάση, μπορούμε νά ἀντιμετωπίζουμε ὅλες τίς δυσκολίες μέ δύναμη καί αἰσιοδοξία.

N. B.

ΕΥΧΕΣ ΓΙΑ ΤΑ 100 ΤΕΥΧΗ ΜΑΣ

Εἰ εὐχές καί ἡ ἀγάπη ἐκείνων πού διαβάζουν τό περιοδικό μας καταφθάνουν συνεχῶς καί μέ πολύτιμες προτάσεις. Τούς εὐχαριστοῦμε «πάλιν καί πολλάκις».

Ἀγαπητέ π. Βασίλειε,

ἐπί τῇ συμπληρώσει τῶν ἑκατόν τευχῶν τῆς Ἐνοριακῆς Εὐλογίας σᾶς ἀποστέλλω τίς εὐχές μου γιά τήν συνέχισιν τοῦ πνευματικοῦ σας ἔργου μέσω τοῦ περιοδικοῦ ὅσο καί στήν ποιμαντική σας διακονία στόν περικαλλῆ Ναό πού ὑπηρετεῖτε. Εὐχαριστῶ γιά τήν ἀποστολή τοῦ περιοδικοῦ, ἐπί δέ τῇ εὐσήμερῳ ἑορτῇ τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως. Εὐχομαι ὁ δι' ἡμᾶς νηπιάσας Κύριος νά χαρίζη πνευματικήν χαράν καί εἰρήνην σέ ἐσᾶς προσωπικῶς, τήν οἰκογένειάν σας καί τούς ἑνορίτες.

Διατελῶ μετ' ἐκτιμήσεως καί τῆς ἐν Χριστῷ Ἀγάπης,

π. Κύριλλος Κεφαλόπουλος

Τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Μάρκου Εὐγενικοῦ Κάτω Πατησίων.

Χαίρετε σεβαστέ πάτερ Βασίλειε.

Ἐπιθυμῶ νά ἐκφράσω, ὅπως προανέφερα, τήν προσωπική μου ἀποψη γιά τό περιοδικό «Ἐνοριακή Εὐλογία». Ξεφυλλίζοντας τό πρῶτο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ πού κρατῶ: «ἔτος 2002 - Σεπτέμβριος - ἀρ. φύλλου 1 ... μιὰ προσπάθεια χωρίς πολλές σελίδες πρὸς τό παρόν, χωρίς μεγάλες ὑποσχέσεις, ἀλλά μέ πολλή ἀγάπη. Σκοπός μας ἡ μεταξύ μας ἐπικοινωνία. Ἡ ἐπικοινωνία τῆς Ἐκκλησίας μέ τά παιδιά της».

Σήμερα, όκτώ χρόνια μετά, τό περιοδικό έχει φτάσει σέ πολλά μέρη τῆς Ἑλλάδος καί σέ πολλές ἀκόμη χῶρες τοῦ κόσμου. Αἰτία; - Ἡ ἀξία του. Αὐτό πού πραγματικά ἀξίζει ἀντέχει στό χρόνο. Αὐτό βλέπουμε καί στούς Ἅγίους μας μέ τήν μνήμη τους, αὐτό βλέπουμε καί στούς σπουδαίους ἀνθρώπους, αὐτό βλέπουμε καί γιά κάθε τί πού εἶναι πραγματικά σωστό καί ἀληθινό. Αὐτό βλέπουμε νά συμβαίνει καί στήν « Ἑνοριακή ΕΥΛΟΓΙΑ».

Ἡ προσωπική μου πείρα, πού συνίσταται στήν πεντάχρονη μελέτη τοῦ περιοδικοῦ, μοῦ δίνει τό δικαίωμα νά χαρακτηρίσω τό περιοδικό ὡς τήν μεγαλύτερη (σπουδαιότερη), στήν ἱστορία τῶν θεολογικῶν περιοδικῶν, ἐπιστημονική - θεολογική προσπάθεια ἐμβάθυνσης καί κατανόησης τῆς φυσιολογίας τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς καί τῆς λογικῆς.

Ἡ βαθιά κατανόηση τῆς φυσιολογίας τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς καί τῆς λογικῆς, ὁδηγεῖ στήν κατανόηση τῆς φιλοσοφίας τῆς ζωῆς, τοῦ ρόλου τοῦ ἀνθρώπου, τῶν δυνατοτήτων τοῦ νοῦ, καί τελικά τῶν νόμων τῆς Δημιουργίας. Ἐπιπλέον, καθιστᾶ τίς σκέψεις τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ἀπόλυτα κατανοητές.

Τό βασικότερο συμπέρασμα στό ὁποῖο ὁδηγεῖ ἡ παραπάνω κατανόηση εἶναι ὅτι ὑπάρχει ἀπόλυτη ἐξάρτηση τῆς υγείας καί τῆς εὐτυχίας τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τά λογικά συμπεράσματα στά ὁποῖα αὐτός καταλήγει. Νά, λοιπόν, πού βρίσκεται ἡ ἀξία καί ἡ σπουδαιότητα αὐτοῦ τοῦ περιοδικοῦ.

Τά θέματα πού κάθε φορά ἐπιλέγατε τά χαρακτηρίζω σπουδαῖα. Διότι ἀπό τήν κατανόησή τους ἐξαρτᾶται ἡ πορεία τῆς ζωῆς μας καί ἡ ποιότητα τοῦ χαρακτήρα μας. Καί ἂν δεχθοῦμε ὅτι «ἡ μοῖρα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὁ χαρακτήρας του» τότε τά θέματα αὐτά θά πρέπει νά τά σπουδαιολογοῦμε μέ ἔμφαση.

Πάντοτε τόν ἄνθρωπο τόν ἀπασχολοῦσαν τά αἰώνια ἐρωτήματα: τί εἶναι ἡ ζωή, τί εἶναι ἡ ψυχή, τί εἶναι τό σῶμα μας, τί εἶναι ἡ υγεία, τί εἶναι ὁ θάνατος. Κοντά σ' αὐτά, σήμερα, προστέθηκαν καί ἄλλα: τί εἶναι τό ἄγχος, τί εἶναι λαιμαργία, τί εἶναι οἱ ψυχικές παθήσεις κ.ο.κ.

Ἄν ὁ ἄνθρωπος δέν πάρει σοβαρές ἀπαντήσεις στά ἐρωτήματα αὐτά, τότε δέν θά μπορέσει ποτέ νά βάλει τό νοῦ του σέ τάξη. Τό ἀποτέλεσμα τό βλέπουμε: ἀπό τή μία τό ἄγχος, κυρίαρχο τῶν συναισθημάτων μας καί ἀπό τήν ἄλλη ἡ ψυχιατρική καί ἡ ψυχολογία, εἰσπράττοντας τά περισσότερα χρηματικά κονδύλια, νά προσπαθοῦν νά ἐξηγήσουν τήν τρέλλα μας.

Σ' ὅλα αὐτά τά ἐρωτήματα τό περιοδικό δίνει σοβαρές ἀπαντήσεις. Πολύ προσεγμένες, τεκμηριωμένες, συγκεκριμένες καί ἀναλυτικές. Ἀπαντήσεις πού ἐμπνέουν τή σιγουριά. Ὅταν ἡ σιγουριά ἔχει τίς ρίζες της στήν ἀλήθεια, ἀντέχει στό χρόνο καί ὁ ἄνθρωπος πού τήν αἰσθάνεται, δέν φοβᾶται τίποτα καί ποτέ. Αὐτή τήν σιγουριά μᾶς ἐμπνέουν οἱ ἀπαντήσεις πού παίρνουμε ἀπό τό περιοδικό στά παραπάνω ἐρωτήματα.

Κλείνοντας τήν παράγραφο αὐτή θά ἀναφέρω, ἐνδεικτικά, ἕνα παρά-

δειγμα πού δείχνει τήν σπουδαιότητα αὐτοῦ τοῦ περιοδικοῦ. Δέν ἔχει δοθεῖ, μέχρι σήμερα, ἀπό τήν ἐπιστήμη **συγκεκριμένη καί ἀναλυτική** ἀπάντηση γιά τό τί πρέπει νά κάνει ὁ ἄνθρωπος σήμερα γιά νά μὴν ἀγχώνεται, γιά νά ἔχει ἡρεμία στό νοῦ του καί πῶς νά βρεῖ τή δύναμη νά μὴν χορταίνει ὅταν ἔχει ἀνάγκη γιά φαγητό. Δέν ἔχει, μ' ἄλλα λόγια, δοθεῖ ἀπάντηση γιά τό τί εἶναι ἄγχος καί τί εἶναι λαιμαργία.

Στίς σελίδες τοῦ Περιοδικοῦ ξεπροβάλλουν καθαρά οἱ ἀληθινές αἰτίες. Ἀπό αὐτές πρέπει νά ξεκινήσουμε γιά νά **ὀρίσουμε** συγκεκριμένα καί ἀναλυτικά τό ἄγχος καί τή λαιμαργία στή ζωή μας, καθώς καί ἂν ὑπάρχει οὐσιαστική σχέση μεταξύ τους. Ὅρισμοί αἰώνιοι· ὀρισμοί πού δέν ἀλλάζουν· ὀρισμοί πού δέν μπορεῖ νά εἶναι καί ἄλλιῶς, ὅπως τό συνηθίζουν νά κάνουν συχνά σήμερα οἱ ἐπιστήμονες.

ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ: Ὡς πρὸς τή σύνταξη τοῦ Τόμου τῶν Περιοδικῶν, πολύ βοηθητικό θά εἶναι γιά ἐμᾶς τοὺς ἀναγνώστες νά ὑπάρχει ἓνα πεντασέλιδο στήν ἀρχή ἢ στό τέλος τοῦ βιβλίου μέ ὅλα τά περιεχόμενα τοῦ Τόμου συγκεντρωμένα. Αὐτό βοηθάει πολύ, κυρίως ὅταν θέλουμε νά μελετήσουμε κάποιο ἄρθρο προηγούμενων Τόμων. Φανταστεῖτε τώρα τό περιοδικό νά φτάσει κάποτε στοὺς 15 Τόμους πόσο δύσκολο θά εἶναι ἀνατρέξουμε σέ συγκεκριμένα ἄρθρα του.

Ὅλα αὐτά πού ἔγραφα, ἐκφράζοντας τήν προσωπική μου ἄποψη, δέν θά τολμοῦσα νά τά γράψω διαβάζοντας ἀπλᾶ καί μόνο τό περιοδικό. Σᾶς γνώρισα, ὅσο μπόρεσα, καί αὐτό μοῦ δίνει τό δικαίωμα νά σᾶς χαρακτηρίσω ἓναν σπουδαῖο ἄνθρωπο καί πολύ μορφωμένο, στόν ὁποῖο ἀξίζει νά ἀπευθύνω καί ἓνα μεγάλο εὐχαριστῶ ἀπό καρδιᾶς γιά ὅλες αὐτές τίς ἀτελείωτες ὥρες, τοῦ χρόνου σας, πού ἀφιερῶσατε, μέχρι τώρα, ὥστε νά βγαίνει σέ κυκλοφορία μέ συνέπεια ὅλα αὐτά τά ὀκτώ χρόνια ἢ «Ἐνοριακή ΕΥΛΟΓΙΑ». Συγχαρητήρια σέ ἐσᾶς, ὡς ἔχοντα τήν κύρια εὐθύνη τῆς σύνταξης τοῦ Περιοδικοῦ, καί σέ ὅλους τοὺς ἐκλεκτοὺς συνεργάτες σας, οἱ ὁποῖοι καί αὐτοὶ συνεπικουροῦν μέ τίς γνώσεις τους στήν εὐρυμάθεια τῶν θεμάτων πού κάθε φορά ἐπιλέγονται.

Σᾶς εὐχαριστῶ γιά τόν πολύτιμο χρόνο πού ἀφιερῶσατε γιά νά διαβάσετε τίς σκέψεις μου. Ἄν πλατίασα ζητῶ συγγνώμη. Ἦταν ὅμως ἀνάγκη τῆς ψυχῆς μου νά πῶ αὐτά πού αισθάνομαι κάθε φορά πού φέρνω στή μνήμη μου ὅλες ἐκεῖνες τίς ὥρες πού πέρασα κοντά σας. Καί χρέος μου νά πῶ δύο καλές κουβέντες γιά ὅλους αὐτοὺς πού μοχθοῦν γιά μιά καλύτερη κοινωνία, τ ὄ ρ α καί π ἄ ν τ ο τ ε. Νά εἶστε πάντα καλά. Ὁ Θεός νά σᾶς ἐνδυναμώνει στό κοπιῶδες ἔργο νά καθοδηγεῖτε πρὸς τήν αἰώνιο ζωή καί εὐτυχία τό εὐσεβές πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας Του πού σᾶς ἔχει ἐμπιστευθεῖ.

Θεσσαλονίκη

Παπατάσος Θωμᾶς

Ἄστυνομικός

ΗΛΙΑΚΤΙΔΑ ΦΩΤΟΣ Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΟΥ ΝΕΑΝΙΚΟΥ ΜΑΣ ΚΕΝΤΡΟΥ

Σάβαστοί Πατέρες.

Κύριε Πρόεδρε τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου Ρουμελιωτῶν, ἀγαπητοί ἐνορίτες, κυρίες καί κύριοι.

Μέ μεγάλη χαρά σᾶς καλωσορίζουμε στήν Χριστουγεννιάτικη Γιορτή πού ἐτοίμασαν τά παιδιά τοῦ Νεανικοῦ Κέντρου τῆς ἐνορίας μας. Παλαιότερα καί συγκεκριμένα τόν Δεκέμβριο τοῦ 2008, ἡ ἐορτή μας πραγματοποιήθηκε στόν ἀπόηχο θλιβερῶν γεγονότων. Ὁ φόβος καί ἡ ἀγωνία κυριαρχοῦσαν τότε στίς

ψυχές τῶν ἀνθρώπων. Ὅμως καί τά φετινά Χριστούγεννα μᾶς βρίσκουν ὅλους μέσα σέ μιά βαριά ἀτμόσφαιρα. Καί σήμερα, μετά ἀπό δύο ὀλόκληρα χρόνια, κυριαρχεῖ παντοῦ ὁ φόβος καί ἡ ἀγωνία. Ἡ οἰκονομική κρίση καί τά παρεπόμενά της ἔφεραν σάν ἀποτέλεσμα τήν ἀνασφάλεια καί τήν ἀβεβαιότητα γιά τό μέλλον, τόν θυμό καί τήν

ὀργή γιά τούς αἴτιους τῆς κρίσης καί ταυτόχρονα ἡ κατάθλιψη πῆρε τήν πρώτη θέση ἀνάμεσα στίς ἀσθένειες πού προσβάλλουν τόν σύγχρονο ἄνθρωπο. Ἀκόμη καί οἱ νέοι μας πού θά μπορούσαν νά ἀποτελέσουν τήν ἐλπίδα μας γιά τό αὔριο, ἔχουν δυστυχῶς παρασυρθεῖ οἱ περισσότεροι, ἀπό τόν χείμαρρο τῆς παρακμῆς καί τῆς ἀλλοτριώσεως, πού στό πέρασμά του δέν ἀφήνει τίποτε ὄρθιο. Υἱοθετοῦν καί ἀποδέχονται παθητικά ὅλα τά κακά τῶν μεγαλυτέρων.

Ὅμως ἂν ἀνατρέξουμε καί στό μακρύτερο παρελθόν, τά πράγματα δέν ἦταν καλύτερα. Ἐἴσι γιά παράδειγμα τόν Ἰανουάριο τοῦ 1907 ὁ Ἀλέξανδρος Παπαδιαμάντης γράφει τό διήγημα «Τά περόεντα δῶρα», ὅπου περιγράφει μέ τά πιο μελανά χρώματα τούς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς του. Σύμφωνα μέ τό διήγημα ἕνας ἄγγελος κατεβαίνει ἀπό τόν Οὐρανό γιά νά φέρει στούς ἀνθρώπους τρία θεῖα δῶρα. Ἐνα ἄστρο προωρισμένο νά λάμπει στίς συνειδήσεις, τήν αὔρα τήν ἱκανή νά δροσίσει τίς ψυχές, καί τήν ζωή, τήν πλασμένη γιά νά πάλει στίς καρδιές. Ὁ ἄγγελος ἰρέχει παντοῦ γιά νά προσφέρει τά θεϊκά του δῶρα σέ ὅσους ἀνθρώπους θά ἦταν πρόθυμοι νά τά δεχτοῦν. Ὅμως ἀπογοιτεύεται γιατί συνεχῶς συναντᾷ τήν ἄρνηση, τήν ἀπιστία, τήν κακία, τό ψέμα, τήν ἰδιοτέλεια

καί τήν άχαριστία. Άλίμονο! Άκόμη καί όταν πηγαίνει στήν Έκκλησία βλέπει τήν ματαιοδοξία καί τήν ύποκρισία. Έτσι φεύγει καί από έκει άπογοτευμένος. Παίρνει λοιπόν τά τρία θεϊά δώρα του καί έπιστρέφει στήν ούράνια κατοικία του. Άφησε πίσω του άνθρωπους μέ σκοτεινές συνειδήσεις, μέ ψυχές παγωμένες από τήν κακία, καί καρδιές νεκρές, χωρίς ζωή καί έλπίδα.

Άλήθεια, άν έρχόταν σήμερα ό Άγγελος τοῦ Παπαδιαμάντη στόν κόσμο μας, στήν πόλη μας, στό σπίτι μας, στήν Έκκλησία μας, τί θά συναντοῦσε; Θά εὔρισκε άραγε άνθρωπους πρόθυμους νά δεχτοῦν τά ούράνια δώρα του; Άνθρωπους μέ καθαρή συνείδηση, μέ ζωή άληθινή καί μέ ούράνιο παλμό στίς καρδιές τους; Ή θά έπαναλαμβανόταν ή ίδια θλιβερή κατάληξη πού περιγράφει στό διήγημά του;

φει στό διήγημά του;

Ή σημερινή Χριστουγεννιάτικη Γιορτή μας, φιλοδοξεῖ νά προσφέρει μιá νότα αισιοδοξίας καί έλπίδας. Εἶναι μιá φωνή αντίδρασης καί αντίστασης πού λέει όχι στόν συμβιβασμό καί στήν ύποταγή στό κακό. Εἶναι μιá ήλιαχτίδα, μέσα στό σκοτάδι πού ύπάρχει γύρω μας. Καί ταυτόχρονα, εἶναι μιá παράκληση πρὸς τόν ούράνιο Άγγελο νά μὴν μᾶς αφήσει τά φεινά Χριστούγεννα χωρίς τά θεϊά δώρα του. Δέν θέλουμε νά φύγει καί πάλι άπογοτευμένος.

Καί μπορεί έμεῖς οἱ μεγαλύτεροι νά μὴν εἴμαστε ίκανοί νά τόν κρατήσουμε κοντά μας, εἴμαστε βέβαιοι όμως ότι οἱ καθαρές καί άγνές φωνές τῶν παιδιῶν μας, πού βγαίνουν από άγνές καί καθαρές καρδιές, μπορούν νά κάνουν αυτό

τό θαῦμα. Γιατί μόνο στίς ψυχές τῶν παιδιῶν θά μπορέσει νά βρεῖ άνάπαυση καί άληθινή άνταπόκριση ό ούράνιος αὐτός έπισκέπτης. Άλλά καί για μᾶς τούς

μεγαλύτερους υπάρχει ελπίδα. Εάν στραφοῦμε καί γίνουμε σάν τά παιδιά, τότε μπορούμε κι ἐμεῖς νά δεχτοῦμε τά τρία πολύτιμα δῶρα τοῦ Ἀγγέλου. Ἐφόσον

σύμφωνα μέ τόν λόγο τοῦ Χριστοῦ μας, αὐτή εἶναι καί ἡ βασική προϋπόθεση γιά νά εἰσέλθουμε στήν Βασιλεία Του: «Ἀμήν λέγω ὑμῖν, ἐάν μή στραφῆτε καί γένησθε ὡς τά παιδιά, οὐ μή εἰσέλθητε εἰς τήν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν» (Μτθ. ιη΄, 3). Τόν δρόμο μᾶς τόν ἔδειξε ὁ Χριστός. Αὐτός ὁ τέλειος καί προαιώνιος

Θεός, ταπεινώθηκε καί ἔγινε μικρό παιδί γιά τήν σωτηρία μας. «Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, υἱός καί ἐδόθη ἡμῖν...» (Ἡσαίας 9,6).

«Ἀκολουθήσωμεν λοιπόν ...». Ἐμεῖς οἱ ἀτελεῖς καί φθαρτοί, νά ποθήσουμε τήν ἀπλότητα καί τήν ἀκακία τῶν μικρῶν παιδιῶν, ὥστε ὅλοι μαζί, μικροί καί μεγάλοι νά ὑποδεχθοῦμε τόν νεογέννητο Χριστό... «Δόξα ἐν ὑψίστοις λέγοντες, τῷ σήμερον ἐν Σπηλαίῳ τεχθέντι, ἐκ τῆς Παρθένου, καί Θεοτόκου, ἐν Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας».

π. Πασχάλης Γρίβας

Ἡ Χριστουγεννιάτικη Γιορτή τῆς Νεολαίας τῆς Ἐνορίας μας

ΠΑΡΑΓΩΓΗ «ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ» !

Κόρος κοινωνικό κεφάλαιο (social capital), παρ' ὅτι δηλώνει ἕναν καθαρά οικονομικό προσανατολισμό, ὅταν δημιουργήθηκε γιά πρώτη φορά (τό 1916, ἀπό τόν L. J. Hanifan στίς Η.Π.Α.) διασυνδέθηκε μέ τή συνεργασία τοῦ σχολείου, τῆς οἰκογένειας καί τῆς τοπικῆς κοινότητας, μέ στόχο τή δημιουργία κοινοτικῶν σχολικῶν κέντρων σέ ἀγροτικές περιοχές τῶν Η.Π.Α. Στίς προτάσεις τοῦ ὁ Hanifan ἀποτύπωσε τό ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον του γιά τήν καλλιέργεια καί τήν ἐνίσχυση τῆς καλῆς θέλησης, τῆς συμπόνιας, τῆς ἀλληλοβοήθειας, τοῦ ἐθελοντισμοῦ καί τῆς κοινωνικῆς ἐπαφῆς, ἀνάμεσα στίς οἰκογένειες ἢ στίς ὁμάδες ἢ στά πρόσωπα πού συνθέτουν μία κοινότητα. Ὁ Hanifan ὑποστήριξε ὅτι γιά νά οἰκοδομηθεῖ ἡ κοινωνική μονάδα, ὅπως συμβαίνει καί στίς οικονομικές μονάδες, εἶναι ἀπαραίτητο νά προηγηθεῖ ἡ συγκέντρωση ὀρισμένου κοινωνικοῦ κεφαλαίου.

Ἀπό τότε μέχρι σήμερα, ἔχουν ὑπάρξει ἀρκετές ἐπιστημονικές θεωρήσεις (ἀπό πρόσωπα, ἰδρύματα, φορεῖς καί παγκόσμιους ὀργανισμούς) γιά τήν ἔννοια καί τή σημασία τοῦ κοινωνικοῦ κεφαλαίου, οἱ ὁποῖες ἔχουν ὀδηγήσει μάλιστα καί στόν προσδιορισμό διαφορετικῶν μορφῶν (τύπων) κοινωνικοῦ κεφαλαίου.

Σέ μία γενικευμένη θεώρηση, θά λέγαμε ὅτι τό κοινωνικό κεφάλαιο δημιουργεῖται καί συγκεντρώνεται μέσα ἀπό τήν ἀλληλεπίδραση, τήν ἀποδοχή ἀξιῶν, τήν υἰοθέτηση κανόνων, τήν αἴσθηση καθήκοντος, τήν ἐμπιστοσύνη, τήν ἀλληλοκατανόηση, τήν ἀλληλοὑποστήριξη, τή συνεργασία καί τή ὀργανωμένη συλλογική δράση πού ἀναπτύσσεται μεταξύ προσώπων ἢ ὁμάδων, πού ἔχουν κοινούς στόχους.

Ὅλοι αὐτοί πού εἶχαμε τή χαρά νά συμμετάσχουμε, τήν **Κυριακή 19 Δεκεμβρίου 2010**, στή χριστουγεννιάτικη γιορτή τοῦ Νεανικοῦ Κέντρου τοῦ Ἱ. Ν. Ἁγίου Νικολάου Πευκακίων, πού πραγματοποιήθηκε στό Πνευματικό Κέντρο Ρουμελιωτῶν, βιώσαμε τή δημιουργία πολύτιμου κοινωνικοῦ κεφαλαίου ἀπό τά παιδιά, τούς ἐφήβους, τούς νέους, τούς συντελεστές, τόν ὑπεύθυνο τοῦ Νεανικοῦ Κέντρου π. Πασχάλη Γρίβα καί τούς ἄλλους Πατέρες ἀπό τή δική μας καί ἀπό ἄλλες Ἐνορίες.

Οἱ ὕμνοι, τά χριστουγεννιάτικα τραγούδια καί κάλαντα, ἡ κλασσική μουσική, τά ποιήματα καί τά ἀναγνώσματα δημιούργησαν μία μοναδική χριστουγεννιάτικη ἀτμόσφαιρα, πού παρέσυρε τούς παρευρισκομένους νά ψάλουν, νά προσευχηθοῦν, νά τραγουδήσουν, νά συνεορτάσουν, νά θυμηθοῦν, νά νοσταλγήσουν, νά συγκινηθοῦν.

Τό ἐντυπωσιακό ἦταν ὅτι, καθ' ὅσον ἐξελισσόταν ἡ γιορτή, ἡ συλλογική ἀλληλεπίδραση ἦταν τόσο ἰσχυρή, πού εἶχαμε τήν εὐεργετική αἴσθηση ὅτι στή συσσώρευση αὐτοῦ τοῦ κοινωνικοῦ κεφαλαίου συμμετείχαμε ὅλοι μαζί οἱ παρευρισκόμενοι καί δέν ἤμασταν ἀπλῶς θεατές μιᾶς ἐξαιρετικῆς γιορτῆς.

Τό κοινωνικό κεφάλαιο βασίζεται στήν ὑπεροχή τῆς ὀργανωμένης συνεργατικῆς προσπάθειας ἔναντι τῆς ἀτομικῆς. Τό πλῆθος τῶν συντελεστῶν τῆς ἐκδήλωσης,

τόν υπεύθυνο του Νεανικού Κέντρου π. Πασχάλη Γρίβα, την κ. Μαρίνα Διαμαντή που είχε όλη την επιμέλεια της παρουσίασης των κειμένων και των ποιημάτων, τον χορωδίαρχη κ. Μανώλη Βολουδάκη, τα μέλη της χορωδίας (μαθητές Δημοτικού, Γυμνασίου, Λυκείου, φοιτητές, και μητέρες), τους μουσικούς, τα παιδιά που διάβασαν τα κείμενα και άπηγγειλαν τα ποιήματα, έως τους υπεύθυνους για το φωτισμό, τη διακόσμηση του χώρου και την επιμέλεια των σχεδίων του έντυπου του προγράμματος, λειτούργησαν με θαυμαστή εργατικότητα, προθυμία, συλλογικότητα, συντονισμό και συνεργασία, παράγοντας σημαντικό κοινωνικό κεφάλαιο, ή συσσώρευση του οποίου

ξεπερνά τα όρια ενός Νεανικού Κέντρου.

Η προαγωγή και η ανάπτυξη του κοινωνικού κεφαλαίου επιδρά άμεσα στην ενίσχυση και τη βελτίωση της ποιότητας του ανθρώπινου κεφαλαίου. Τα παιδιά του Νεανικού μας Κέντρου, βιώνοντας όλη αυτή τη συμμετοχική δράση από την προετοιμασία της γιορτής,

μέχρι και την παρουσίασή της, εισέπραξαν από τους ενήλικους ισχυρά πρότυπα συνεργασίας, υπευθυνότητας, αλληλοσεβασμού και αλληλοϋποστήριξης, που επιδρούν σημαντικά στην ηθική, συναισθηματική και κοινωνική τους ανάπτυξη.

Άξιοσημείωτη ήταν η ενεργοποίηση της ευρηματικότητας των παιδιών που δεν άρκεσθησαν στην απαισιόδοξη κατάληξη του κειμένου «τά πτερόεντα δώρα» του Άλέξανδρου Παπαδιαμάντη και προχώρησαν στη δημιουργική ανασύνθεση του κειμένου, προσδίδοντας μεγάλη παιδαγωγική αξία τόσο στη σύλληψη και υλοποίηση της ιδέας όσο και στη θεατρική παρουσίασή της.

Η εξαιρετική αυτή εορταστική εκδήλωση έκλεισε με την απονομή των δώρων σε όλους τους συντελεστές, καθώς και στους προσφέροντες πολύτιμο πνευματικό έθελοντικό έργο στην Ένορία. Προηγήθηκαν οι, πάντα εμπνευσμένοι και εύστοχοι, στίχοι του πατρός Νικολάου Φίλια και η φωτισμένη όμιλία του πρωτοπρεσβύτερου του Ναού μας πατρός Βασιλείου Βολουδάκη, ο οποίος πέτυχε να συμπυκνώσει ολόκληρη την αξία και τό μήνυμα της λαμπρής αυτής εκδήλωσης, στη φράση: «ή εορτή αυτή είναι ένα φως».

Ήρώ Μυλωνάκου-Κεκέ

Σημ. Συνι.: Η κ. Ήρώ Μυλωνάκου-Κεκέ είναι Καθηγήτρια Κοινωνικής Παιδαγωγικής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Η ΕΝΟΡΙΑ ΩΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΑΤΗΧΗΣΕΩΣ

Όμιλίες με σκοπό νά βοηθηθοῦμε στήν
πνευματική μας ζωή γίνονται στήν Ένορία μας:

Κάθε **ΚΥΡΙΑΚΗ** πρωί, μετά τήν
Θ. Λειτουργία, από τίς **11:30** ἕως τίς
1:30 τό μεσημέρι, στήν Πνευματική
μας Έστία (ὁδός Μαυρομιχάλη 96),
μέ γενικό θέμα «**Τό βιβλίό “Έξομο-
λογήσεις” τοῦ Ἁγίου Αύγουστίνου:
Τά προβλήματα τῆς ψυχῆς τοῦ
ἀνθρώπου “χθές καί σήμερον”
τά αὐτά**».

Κατά τήν διάρκεια τῆς ἀναπτύξεως
τοῦ θέματος γίνεται διάλογος μέ τούς
ἀκροατές.

Πρό τῆς ἐνάρξεως τῆς ὁμιλίας παρα-
τίθεται δωρεάν ἕνα μικρό πρόγευμα
πρός ἀναψυχήν τῶν προσερχομένων
εὐθύς μετά τή Θ. Λειτουργία.

Στήν ἴδια Πνευματική **ΕΣΤΙΑ**, Μαυρομιχάλη **96**,
γίνονται κάθε **Τρίτη** :

🌿 Τά **ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ** μέ γενικό θέμα:
«**Πόσο χριστιανική εἶναι ἡ “χριστιανική” Βιοθηκή;**», 6 - 7 μ.μ.

🌿 Ἡ **ΣΧΟΛΗ ΣΥΖΥΓΩΝ & ΓΟΝΕΩΝ** ἀρχίζει ἀμέσως μετά, 7 - 8 μ.μ.
Ἵπεύθυνος Συνάξεων: π. **Βασίλειος Βολουδάκης**.

🌿 Κάθε **ΤΕΤΑΡΤΗ** ἀπόγευμα, στό Παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγ. Νεκταρίου μετά τόν
Ἑσπερινό καί τήν Παράκληση οἱ ὁμιλίες ἔχουν γενικό θέμα: «**Θέματα ἀπό
τήν Παλαιά καί τήν Καινή Διαθήκη**».
Ἵπεύθυνος - Συντονιστής: π. **Φίλιππος Μίαρης**.

